

Dit arbejde bliver aldrig det samme igen

Kunstig intelligens har forandret
Mushtaq Bilals arbejdsliv. Hans
mission er at gøre det samme for dig.

Side 38

02
23

UGE 33, 14.-18. AUGUST / UGE 34, 21.-25. AUGUST

COPENHAGEN SUMMER UNIVERSITY

**Skal vi lykkes med at tage hånd om tidens udfordringer,
er der brug for ny viden.**

Vi har netop lanceret kursuskataloget for 2023.
Skal du med?

Digital Health / Retslingvistik / Cross Cultural Communication Strategies /
Craft brewer course / Regulatory and Legal Aspects of Tech. in Healthcare /
Naturen som ramme for sundhedsindsatser / Bæredygtig ledelse / Regulation
of Crypto Assets / Bæredygtig forvaltning af skov / Den Danske Model /
Market access for pharma products / QbD in pharma / Big Data Analysis / (AI)
in population studies / Lær at formidle viden / Climate-friendly AI.

COPENHAGENSUMMERUNIVERSITY.DK

KØBENHAVNS
UNIVERSITET

Kunstig intelligens skal reguleres

→ Kunstig intelligens (AI) har potentialer til at ændre radikalt på jobindhold, arbejdsformer og kompetencekrav på arbejdsmarkedet. Vi er vant til at forholde os til digitalisering, men AI er mere end det. Digitalisering handler om, at mennesker får nogle værktøjer og systemer til at løse opgaverne. Men AI har potentialer til at være langt mere end et værktøj. AI er digital arbejdskraft.

Den seneste teknologi, der har taget verden med storm, er ChatGPT. Det er en deep learning-applikation, der er trænet på store mængder tekst og forudsiger det næste ord. Den kan, ligesom mennesker, være sandfærdig eller fabulerende. Derfor bliver anvendelse og kildekritik vigtigt at lære børn og unge fremover, ligesom brug af det skal indtænkes ved eksamination.

ChatGPT er endnu på udviklingsstadiet, men kan allerede nu være et nyttigt værktøj – hvis man tjekker dets forslag! Vi er tættere på en ren digital arbejdskraft, end mange havde forestillet sig for bare ét år siden. Teknologien er allerede nu ved at ændre vores arbejdsmarked.

Vi kan i fremtiden forvente jobfunktioner, der forsvinder eller ændres. Det kommer også til at berøre det akademiske område, uanset om man arbejder med tekst, regler, kode eller beregninger. Jeg tror, at vi ser ind i en revolution af arbejdsmarkedet, der kan sammenlignes med industrialiseringen, men endnu

mere radikalt. Det bliver ekstremt relevant at få efteruddannelse – både inden for sit faglige felt og i brug af nye teknologier, så man kan kombinere det med sin faglighed.

Jeg mener, vi skal sikre, at AI udvikles og bruges, så det er med til at understøtte det samfund og det arbejdsmarked, vi gerne vil have. Viden om mennesker og visioner for samfundet skal tænkes med i udviklingen og brugen af teknologierne.

Vi skal forberede os på trusler mod vores demokrati, hvis AI bruges til at manipulere og sprede falske nyheder. Der vil komme deep fake-videoer af præsidenter og rollemodeller, som med både stemme og billede fremstilles som afsendere af budskaber, som personerne aldrig ville tage i deres mund. Og der kan hurtigere produceres mere velformuleret fake news og vrøvl, end vi kan nå at faktatjekke. Derfor skal der regulering til.

Parallelt med AI-diskussionen har DM krav om inddragelse af medarbejderne i forhold til digitale tiltag med til OK24-forhandlingerne. En undersøgelse udført af Projekt Algoritmer, Data og Demokrati viser, at det kun er de færreste medarbejdere, der kender reglerne for, hvilke data ledelsen må indsamle. Ligesom de færreste har talt med ledelsen om, hvad data skal bruges til. Undersøgelsen viser en tydelig sammenhæng mellem, om man generelt oplever tillid fra ledelsen, og om man har følt sig overvåget på arbejdspladsen.

DM's egen arbejdsmiljøundersøgelse viser, at overvågning på jobbet har indflydelse på trivslen. Størstedelen af de DM-medlemmer, der føler sig overvåget, fortæller om et psykisk dårligt arbejdsmiljø. Over halvdelen af dem, der føler sig overvåget, er ikke tilfredse med deres arbejde, ligesom det går ud over produktiviteten, hvis medarbejderne føler sig overvåget.

Derfor er der behov for at sikre åbenhed, transparens og medarbejderindflydelse på, hvordan digitalisering bruges på de enkelte arbejdspladser. Både for at sikre de nødvendige kompetencer til at varetage fremtidens arbejdsopgaver og for at understøtte et godt arbejdsmiljø, hvor medarbejderne føler sig mere set og hørt end overvåget. ▀

Hovedbestyrelsen for DM

FORPERSON

Camilla Gregersen

NÆSTFORMAND DM UNIVERSITET

Thomas Vils Pedersen

DM KULTUR OG MEDIER

Anders Dalsager

Vibeke Knöchel
Christensen

DM OFFENTLIG - STATSANSATTE OG AC-TAP

Anne Bisgaard Pors

DM - KOMMUNER OG REGIONER

Sune Bach

DM UNIVERSITET

Olav Wedege Bertelsen
Janne Gleerup

DM UNDERVISERE

Jimmy Krab

Tommy Dalegaard
Madsen

PRIVATANSATTES FÆLLESLISTE - FREMTIDENS ARBEJDSMARKED

Bjarke Friberg

LIGE-LISTEN

Julia Bjerre Hunt

DM LEDER

Anne-Mette Wehmüller

DM STUDERENDE

Malte Kolze

Tom Weinreich

Vi har brug for jer, der kæmper imod

→ Direktøren kunne ringe til Lea kort før midnat på en helt almindelig dag. Svarede hun ikke, sendte han hende sms'er for at afkræve svar, og så måtte hun skrive tilbage. Hun turde ikke lade være.

Lea Blom er en af de personer, der nu gør op med en topchef, der i årevis har kørt 'manipulerende spil' med de ansatte på Paul Petersens Idrætsinstitut (*side 46*). Det lyder flot, når han kalder det for 'Danmarks ældste eksisterende idrætsuddannelse', men under overfladen er der noget helt galt. De ansatte bliver bedt om at forfalske litteraturlister, mens den tilknyttede psykolog videregiver deres fortrolige oplysninger til kolleger og chefer. Og efterfølgende bliver de fyret efter for godt befindende. Men nu råber 13 kilder op. De siger fra.

Opgøret. Det er på mange måder det gennemgående tema for dette blad. Dette er heller ikke slået igennem:

En virksomhed som Paul Petersens Idrætsinstitut kunne godt have brug for en som Uzma Ahmed (*side 10*). En slagkraftig aktivist, der bruger sine egne følelser til at skabe bedre arbejdspladser. »Jeg bliver ansporet til at gå i gang, når jeg mærker en frygt i mig selv, en indignation eller en uretfærdighedsfølelse«, fortæller hun. Det er en indstilling, jeg selv kunne lære meget af. Og som er nødvendig, hvis vi skal beskytte os imod de dårlige arbejdsgivere, der får lov til at sætte uacceptable rammer op for medarbejderne.

Opgøret findes også i andre former. Tag for eksempel pakistaneren Mushtaq Bilal, der er rejst til Odense for at forske i selveste H.C. Andersen, men med sine over 180.000 følgere på Twitter er mere kendt for at tæmme chatbotterne og lade dem skrive for sig (*side 38*). Mushtaq Bilal er en af dem, der omfavner teknologiens grundlæggende opgør med, hvad det overhovedet vil sige at være akademiker – og hvor værdien i vores viden egentlig ligger. »Ligesom enhver anden akademiker synes jeg,

sproget er utrolig vigtigt. Men jeg mener ikke, det bør være et krav at lære at skrive akademisk«, siger Mushtaq Bilal for eksempel.

Et teknologisk skifte i en helt anden, men mindst lige så vigtig form er sket for beboerne i landsbyen Kisserup. Et socialt forsøg med bæredygtig transport har betydet, at Helene Tommerup nu kører rundt med hønsefoder og små børn i en knaldrød Tesla – og at de fleste af hendes naboer gør det samme. I den lille landsby er fossilbilerne erstattet af elversioner, så de kan pendle mere grønt på arbejde. Et opgør med de fossile brændstofvaner i jagten på en grøn omstilling. »Jeg oplever, at nogle går og venter på, at regeringen og alle andre gør noget, men så kan vi jo vente for evigt«, som Helene Tommerup selv siger (*side 17*).

I en anden del af landet har Tine Andersen måttet gøre op med selve synet på livet (*side 32*). En arbejdsskade splintrede ikke bare hende ankel i tusinde stykker, men også de planer, hun havde lagt for sin fremtid. Ulykken har betydet årevis med økonomisk usikkerhed, fysisk smerte og juridiske kampe. Samtidig har opgøret lært hende noget: Det næstbedste kan også være godt nok. ▀

DM Akademikerbladet

Peter Bangs Vej 30
2000 Frederiksberg
Telefon 38 15 66 00 (kl. 10-16)
www.akademikerbladet.dk
akademikerbladet@dm.dk

Al henvendelse vedr.
abonnement og
adresseændring:
38 15 66 00
(spørg efter
medlemsafdelingen).
Abonnement på DM
Akademikerbladet
koster 225,50 kr. pr. kvartal.

DM Akademikerbladet
har redaktionel frihed

Redaktion:

Troels Kølln,
ansvarshavende chefredaktør
tko@dm.dk

Anna Dalsgaard,
redaktionssekretær og
journalist
ada@dm.dk

Benedicte Borelli,
digital redaktør og journalist
beb@dm.dk

Martin Ejlertsen,
journalist
me@dm.dk

Pernille Siegumfeldt,
journalist
psi@dm.dk

Serge Savin,
journalist
ssa@dm.dk

Thomas Böttcher,
journalist
tb@dm.dk

Sidse Rølle Jakobsen,
sekretær
srj@dm.dk

Direkte telefon:
38 15 66 52

Annoncer:

Dansk Mediaforsyning ApS
Elkjærvej 19, st.
8230 Åbyhøj
Tlf. 70 22 40 88

Design og produktion:
OTW A/S · www.otw.dk

Forsidefoto:
Kristoffer Juel Poulsen

Oplag:
39.462 eksemplarer

ISSN 2597-2227
Kontrolleret af
Danske Mediers Oplagskontrol

Kontrolleret oplag:
39.503 i perioden
1.7.2020-30.6.2021

Produktionsplan:

Nr. 3
Udkommer:
Fredag den 22. september

Deadline tekst- og
stillingsannoncer:
Fredag den 1. september

Deadline debat:
Tirsdag den 5. september

Nr. 4
Udkommer:
Fredag den 8. december

Deadline tekst- og
stillingsannoncer:
Fredag den 17. november

Deadline debat:
Tirsdag den 21. november

10

Hun er blevet fyret. Mobbet på jobbet. Har set sin karriere kæntre med pressen i hælene. Vi er nødt til at tale om de store følelser i arbejdslivet, mener Uzma Ahmed. Hun kender både skammen, sorgen og vreden fra sig selv.

Faste formater

- 03 Leder
- 04 Chefredaktørens kommentar
- 07 Faglige fronter
- 08 Noteret
- 30 Bag facaden
- 54 Alt om pension
- 58 Nyt job

Artikler

- 10 Uzma Ahmed: Vi er nødt til at tale om de store følelser i arbejdslivet
- 16 Pølsefabrik i modvind
- 17 Grøn pendling:
 - 18 Helenes elbil er som et rumskib på landet
 - 21 Danskerne holder fast i bilen til arbejde
 - 22 Carsten blaffede på arbejde i tre måneder: Det var nemt
 - 24 Coronakrisen blev en grøn gamechanger – nu følges Matilda og Johanna på arbejde
 - 25 Cyklister: Vi mangler 2.275 km cykelsti
- 26 Line genfandt arbejdsglæden med sin egen podcast: Der skal være ting i mit liv, som ikke handler om at tjene penge
- 29 Eksistentiel karrierevejleder: Meningen opstår, når vi bliver opslugte
- 32 Tine har lært, at det næstbedste også kan være godt
- 38 ChatGPT: Pludselig er universiteternes krav til studerende nyttesløse
- 46 Leas chef ringede kl. 23 om aftenen: Han blev sur, hvis jeg ikke tog den
- 49 Underviser blev bedt om at forfalske litteraturlisten – nu klager studerende over uddannelsen
- 50 Simone kalder det falsk markedsføring: Jeg har spildt 100.000 kr.
- 53 Endnu en fagforening fusionerer med DM: Vores medlemmer arbejder side om side
- 55 Tayo er eneste politiker i DM Pensionist – så hvad gør hun nu?

17

Pendler du grønt?

Vi i skal tænke mere i grøn transport, hvis vi skal nå klimamålene. Helene Tommerup og hendes mand købte en elbil, og det smittede af på naboerne i Kisserup, som har eksperimenteret med grøn transport.

26

Start din egen podcast

Drømmer du om at lave din egen lydfortælling? Line Reeh, som står bag podcasten 'Endelig Mandag' giver dig 5 gode råd til, hvordan du kommer i gang.

32

Det næstbedste kan også være godt

For 8 år siden brækkede Tine Andersen anklen på arbejdspladsens spejlglatte parkeringsplads og lever med konstante smerter. Hun har endelig fået erstatning for arbejdsskaden.

46

Fuskeruddannelse

Simone Börner betalte 100.000 kr. for at blive idrætslærer på Paul Petersens Idrætsinstitut. Problemet er, at uddannelsen slet ikke giver ret til at kalde sig faglærer i idræt.

Konference: Det offentlige embedsværk – faglighed under pres?

I de senere år, er der kommet mere og mere fokus på embedsværkets rolle i samspillet med politikerne i stat og kommune. Tempoet er blevet højere og der er mere og mere bevågenhed fra presse og borgere. Samtidig er tilliden fra borgerne til embedsværkets ageren faldet drastisk de seneste år.

På konferencen bliver du klogere på både kernen i udfordringerne, og på perspektiverne set fra politisk hold og embedsværkets hold. Du bliver også klogere på, hvordan man som embedsperson bedst agerer i det krydspres, der kan opstå mellem faglighed og politiske hensyn.

Programpunkter

- Aktuell debat om embedsværkets rolle
- Det politiske blik på embedsværket
- Hvordan opleves embedsmandens verden, set indefra?
- Fra virkeligheden: Når fagligheden kommer under pres...
- Fra virkeligheden: Dydens smalle sti...

Hvor og hvornår: Volkert Fylke, Kolding

5. oktober 2023 kl. 10-16 · Gratis for medlemmer · 599,- for ikke-medlemmer

Faglige fronter

Lisbeth E. Knudsen
 cand.scient. i biokemi, ph.d.
 i biomedicin og professor i
 toksikologi ved Københavns
 Universitet.

Sandra Tøttenborg,
 miljømedicinsk forskningsleder
 ved Arbejds- og Miljømedicinsk
 Afdeling, Bispebjerg og Frederiksberg
 Hospital, og lektor ved Institut
 for Folkesundhedsvidenskab på
 Københavns Universitet.

Bør børn lege i jord, der er mistænkt for at være PFAS-forurenede?

58 danske daginstitutioner ligger på grunde, hvor man har mistanke om, at jorden overskrider grænseværdierne for PFAS, viser en opgørelse fra regionerne. Optaget af PFAS gennem huden er beskedent. Alligevel er forskere uenige om, hvorvidt børnene bør holdes væk fra at lege i den mistænkte jord.

Lisbeth E. Knudsen:

Nej, for vi kender ikke grænsen for, hvornår PFAS-eksponering bliver risikabel

Det toksikologiske forsigtighedsprincip
 PFAS-kemikalierne er klassificeret som farlige, og har man fundet risiko ved eksponering af et stof, så vil enhver fornuftig toksikolog forsøge at nedsætte eksponeringen. Derfor får ingen mig til at sige, at PFAS ikke er farligt, også hvis det er i jorden, hvor børn leger. Med en potentiel risiko er det eneste fornuftige at holde børnene væk fra den mistænkte jord.

PFAS påvirker børns immunforsvar
 PFAS kan påvirke børns immunforsvar, fx er der påvist en nedsat vaccinerespons. Men selvom vi ved, at der er en sammenhæng, mangler vi viden om, hvordan PFAS-eksponering på lang sigt har konsekvenser for børns immunforsvar, udviklingen af det reproduktive system og nervesystemet. Forsigtighedsprincippet er derfor relevant, fordi børnene kan optage PFAS ved kontakt med jorden. En ekstra eksponering, som kan forebygges ved at fjerne forurenede jord og lægge uforurenede jord i stedet.

Mindre dosis kan også have effekt
 Jeg er bekymret over fortidens høje PFAS-eksponering, hvor koncentrationerne af kemikalierne målt i prøver fra mennesker var meget høje. Der kan være en sammenhæng med fx øget allergifremkomst og nedsat reproduktion hos børn født af mødre med høj PFAS-eksponering og eksponering i barndommen. Derfor handler det ikke kun om forsigtighed, når jeg fraråder børn at lege i den mistænkte jord. Det handler også om dosis og effekt. Vi kender ikke grænsen for, hvornår eksponeringen bliver risikabel, og anbefaler at undgå mere eksponering.

Sandra Tøttenborg:

Ja, for de danske grænseværdier for PFAS er fastlagt med en forsigtighedsfaktor

At holde børnene væk er for forsigtigt
 PFAS er sat i forbindelse med reduceret antistofrespons efter vaccination og let øget kolesterol hos børn. Indtil videre er der tale om relativt beskedne sammenhænge. Rent proportionelt vurderer jeg, at de fordele, børn har af at lege i jorden, opvejer den potentielle sundhedsrisiko. De danske grænseværdier for PFAS i jorden er fastlagt med en forsigtighedsfaktor, så selv hvis jorden er forurenede, er det ikke nødvendigvis lig med påvirkning af børnenes helbred. Jeg forstår forsigtighedsprincippet, men det er for forsigtigt at holde børnene væk fra jorden.

Fluesvampmetaforen
 Jeg tror, at uenigheden også opstår i risikovurderingen, der består af en vurdering af faren ved det pågældende stof kombineret med en vurdering af, hvor eksponeret den pågældende gruppe er. Jeg plejer at sammenligne det med en fluesvamp: Den er farlig, men ikke hvis den bare står i skovbunden. Vi skal spise den, før den bliver et problem. Fra et toksikologisk perspektiv kan PFAS-forurenede jord være farlig, men jeg vurderer, at eksponeringen ikke er særlig høj.

Så meget jord spiser børn ikke
 Der, hvor vi alle hovedsageligt får PFAS fra, er fra kontamineret mad og drikkevand og indånding af støv. Der er intet, der tyder på, at børn spiser store mængder jord i løbet af en dag. Opgørelser viser, at mindre børn gennemsnitligt spiser 10 g jord om dagen, hvilket både kan være sand fra sandkassen og jord, men også jord fra egen have og andre legepladser, som ikke nødvendigvis er mistænkt for at være forurenede.

Noteret

FOTO: JENS CHRISTIAN TOP/RITZAU SCANPIX

Varmt vejr-fænomen vender tilbage

De sidste tre år har vi på kloden haft såkaldte La Niña-år, et globalt vejr-fænomen, der opstår på grund af temperaturændringer i Stillehavet mellem Sydamerika og Asien. Fænomenet giver en globalt nedkølede effekt, men efter tre år med La Niña spår meteorologer verden over, at det vil vende i sommeren 2023.

Her vil La Niñas varme bror, El Niño, tage over. El Niño er også et vejr-fænomen, der sker på grund af temperaturændringer i Stillehavet, men har bare den modsatte effekt end La Niña. El Niño-fænomenet opvarmer nemlig kloden:

»Ud fra de seneste prognoser vil jeg vurdere, at det er sandsynligt, at vi får en ganske kraftig El Niño senere på året – og måske også ind i næste år. Faktisk er sandsynligheden for, at den globale opvarmning kortvarigt overstiger 1,5 grader, større, end at den ikke gør! I praksis vil dette nok ske i 2024, hvis man skal regne med hele kalenderår«, siger Eigil Kaas, videnskabelig leder af Nationalt Center for Klimaforskning på DMI, til dmi.dk.

Lytter russiske spioner til Magtens Korridorer? Ja, det gør de faktisk

Alexey Nikiforov var indtil 2020 ansat på DTU som kemiingeniør, hvor han arbejdede med grønne teknologier og energi. På DTU var han en integreret del af arbejdsfællesskabet, faktisk så meget, at han og hans coverband med det passende navn Alternative Power spillede op til dans, når universitetet holdt julefrokost. Her bød setlisten både på grunge-nummeret »Smells Like Teen Spirit« af Nirvana, en rocket udgave af Wham!'s »Last Christmas« og »Nordhavn Station« af det danske band Magtens Korridorer.

Men nu kan DR afsløre, at Alexey Nikiforov ikke bare var en hvilken som helst ansat på universitetet. Han var russisk spion, der spionerede på dansk forskning og produktion af grønne teknologier. Sagen har siden 2020 været mørklagt, men nu er dele af PET's efterforskning ikke længere klassificeret.

FOTO: KENT RASMUSSEN/GONZALEZ PHOTO/RITZAU SCANPIX

1.022

Så mange navngivne personer i dansk kulturliv havde den 25. april skrevet under på en mistillidserklæring til Moderaternes Jon Stephensen.

»Jeg tror, at den nye teknologi kommer til at øge uligheden blandt dem med lange uddannelser og fremme dem, der har medfødte færdigheder. Det synes jeg er hjerteknusende«.

DATALOGIPROFESSOR THORE HUSFELDT, IT-UNIVERSITETET, OM CHATGPT I WEEKENDAVISEN

94%

Andelen af medlemmer i Forbundet Kultur og Information, der stemte ja til at fusionere med DM. Fusionen sker 1. november 2023.

FOTO: RASMUS KONGSGAARD

Over 1.000 interview senere

Det har været et travlt år for Flemming Splidsboel, seniorforsker ved Dansk Institut for Internationale Studier (DIIS). Der har nemlig været stor brug for hans ekspertise i russiske og postsovjetske forhold i dækningen af krigen i Ukraine. Faktisk har han haft så travlt, at han har medvirket i mere end 1.000 interview siden Ruslands invasion af Ukraine. Den imponerende medietilgængelighed gav ham da også en flot andenplads på Akademikerbladets årlige opgørelse over de mest citerede eksperter i løbet af 2022. Og nu bliver hans evne til at formidle svært stof om krig på det europæiske kontinent også anerkendt med en fornem, og velfortjent, pris.

Flemming Splidsboel er nemlig årets vinder af Forskningskommunikationsprisen, der hvert år uddeles af Uddannelses- og Forskningsministeriet til forskere, der gennem stærk formidling har formået at skabe fokus på deres forskningsemne.

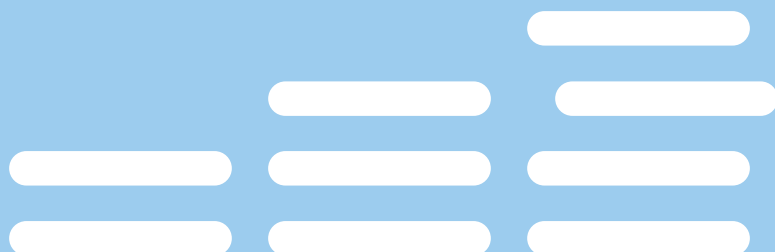
»Det betyder noget for mig, at min viden er til nytte for så mange som muligt. Det bliver pludselig tydeligt, hvor vigtigt det er, at vi har et forskningsberedskab, der fungerer, når der er brug for det«, sagde DIIS-forskeren til Akademikerbladet i forbindelse med overrækelsen af prisen.

Fair toplønninger

AkademikerPension har som ambition at være **Danmarks mest ansvarlige pensionselskab.**

I de seneste år er toplønningerne steget gevaldigt på direktiongangen og i bestyrelseslokalet i de største virksomheder. Som aktiv investor arbejder vi for at sikre, at de ikke løber løbsk. Derfor har vi i 2022 stemt nej til lønpakkerne på 22 ud af 32 generalforsamlinger.

Sammen gør vi en forskel

10-11

Portrait

Uzma Ahmed

Af: Pernille Siegmundfeldt / psi@dm.dk • Foto: Sara Gangsted

Vi er nødt til at tale om de store følelser i arbejdslivet

Hun har selv prøvet at blive fyret, mobbet på jobbet og set sin politiske karriere kæntre med pressen i hælene. I år modtog Uzma Ahmed ildsjæleprisen fra Finn Nørgaard Foreningen for sit dialog- og integrationsarbejde. Nu sætter hun alle sejl til for at lede medarbejdere igennem store forandringer på arbejdspladser.

→ **Blågårds Plads,
Nørrebro, 18. marts**

»Har jeg taget fejl af tidspunktet?« Uzma Ahmed tjekker lidt nervøst kalenderen på sin mobil. Hun kaster sit trænede aktivistblik ud over Blågårds Plads på Nørrebro i København og konstaterer forundret, at pladsen ligger fredeligt hen. Kun et par drenge sparker til en bold, mens andre plejer tømmermænd på cafeerne i gaden. Intet sted er der tegn på, at en demo i anledning af FN's internationale dag mod racisme skal begynde her om en halv time. Ingen bannere, ingen flyers, ingen trækvogn, som kan samle deltagerne om talerne og de musikalske indslag. Kvinden, der har ledet interventioner og store aktioner i mere end 20 år, er mystificeret. »Jeg ville have inddraget en masse mennesker og haft alting klar for længst«, siger Uzma Ahmed med et smil. Allerede inden den 48-årige ildsjæl mødte op i dag, har hun lovet sig selv, at det er sidste gang, hun taler ved en demonstration. »Jeg er kommet i dag af respekt for arrangøren SOS Racisme Danmark, der har lavet et godt stykke arbejde i mange år. Men nu skal jeg videre. I'm done«.

Ægirsgade, Nørrebro, 20. marts

Der er fuld knald på tapeter og vægfarver i køkkenet, hvor Uzma Ahmed skænker formiddagskaffe. Hyggen bliver understreget af bogstaber og grønne planter, der snor sig under loftet.

Egentlig er det slet ikke aktivisten Uzma Ahmed, der har inviteret på kaffe.

Det er derimod kvinden, der netop har modtaget årets ildsjælepris fra Finn Nørgaard Foreningen for sit årelange arbejde med dialog, integration og sammenhæng.

I dag arbejder Uzma Ahmed som selvstændig konsulent, og hun trækker på både sine egne dyrekøbte erfaringer og hele paletten af aktivistiske værktøjer, når hun hjælper med at skabe gode forandringsprocesser på arbejdspladser. »Der, hvor de påvirker mennesker allermost«, som hun siger.

I Uzma Ahmeds tilfælde kan aktivisten og konsulenten ikke skilles ad.

»Arbejdspladser, der ønsker en mere inkluderende kultur, kan have enormt stor gavn af at bruge de metoder, jeg har brugt i forbindelse med de aktioner, jeg har stået i spidsen for: Lyttekampagner, hvor folk kan lufte deres bekymringer. Mediering. Og ikke mindst det møj-

Uzma Ahmed

Disse tre slags medarbejdere er fremtiden

1

Den medbestemmende medarbejder

Vil i stigende grad kræve, at arbejdspladsen tilpasser sig medarbejderens ønsker om rammer, tid og lokation for at mindske stress – ikke omvendt.

2

Den medskabende medarbejder

Vil arbejde mere aktivt for værdier som diversitet og inklusion. Det bliver vigtigere at være på en arbejdsplads, der forebygger chikane og undgår at reproducere diskrimination, sexismen og racisme, fx når vi bruger ny teknologi som AI.

3

Den aktivistiske medarbejder

Vil kræve, at arbejdspladsen aktivt tager stilling og handler for at leve op til høje etiske standarder i forhold til miljø, klima og psykologisk tryghed. Skellet mellem arbejdspladsen og samfundets udfordringer vil blive opløst.

sommelige fodtudearbejde, hvor man går fra dør til dør for at afstemme forventninger«, siger Uzma Ahmed.

Kærlighed og kage

At den ældste datter af to pakistanske forældre er ekspert i at mobilisere folk, har hun bevist ved talrige lejligheder. Uzma Ahmed har dårligt tal på de interventioner, hun har stået bag igennem årene.

Det startede med »projekt 7«, hvor hun sammen med fotograf Tina Enghoff arrangerede en udstilling, der stillede skarpt på, hvordan en række voldsramte familiesammenførte kvinder kom i klemme på grund af syvårsreglen.

Der var et fredsoptog i København i kølvandet på den ophedede debat om Muhammedtegningerne, en lysfest på femårsdagen for terrorangrebet mod synagogen i Krystalgade og spillestedet Krudttønden på Østerbro samt en talstærk protest mod behandlingen af danske børn og deres mødre i de syriske flygtningelejre. Og så er der rækken af modaktioner til Rasmus Paludans koranafbrændinger, fem i København og en på Bornholm.

Med Uzma Ahmed i spidsen mødte op imod 7.000 mennesker op med kage, dans og musik for at

»Når der sker store forandringer, som du ikke selv har kontrol over, bliver du ofte konfronteret med mere sårbare sider af dig selv«.

lokke de unge mænd til at kigge den anden vej, hver gang Paludan gik på gaden med sin hadefulde retorik. Et skud kærlighed ud til de allermest vrede. Ikke så sært er hun pavestolt af sin pris:

»Det er jo min faglighed, der er blevet anerkendt. Og min filosofi om, at det er de dialogskabende initiativer, der for alvor har gennemslagskraft«, siger Uzma Ahmed.

Hun er ikke teoretiker. Hun er praktiker, fastslår hun:

»Og jeg bliver ansporet til at gå i gang, når jeg mærker en frygt i mig selv, en indignation eller en uretfærdighedsfølelse«.

Når gamle triggere bliver aktiveret
I Uzma Ahmeds aktivistiske værker

tøjskasse ligger også forklaringen på, at hun igen og igen får folk til at droppe sofaen og gå på gaden. Det handler om systematisk forberedelse, og det kan sagtens tage mellem 30 og 40 timer:

»Hvis du skal mobilisere folk og være helt sikker på, at de gider svinge forbi en demo efter arbejde med en laptop under armen, så skal du eddermame også kende alle de barrierer for forandring, der kan være. Du skal virkelig kunne forklare, hvorfor de skal komme, og hvorfor det er så vigtigt at gøre noget, der måske ikke føles særlig naturligt for dem«.

Processen er den samme, når en arbejdsplads skal sikre, at medarbejderne kommer godt igennem store skift, mener hun.

FN's antiracismedag var sidste gang, Uzma Ahmed gik på talerstolen til en demo. Fremover koncentrerer hun kræfterne i sin konsulentvirksomhed, der vil hjælpe arbejdspladser med at skabe en inkluderende kultur.

»Enhver forandring i et menneskes liv kan være forbundet med både sorg, skam og endda vrede. Det er ting, vi bærer med os, når vi går på arbejde. Det skal vi blive bedre til at tale om«, siger hun.

Ligefrem skam? Og vrede?

»Ja, det kan lyde overdrevet, men de følelser opstår typisk i forbindelse med store omorganiseringer på en arbejdsplads. Når der sker forandringer, som du ikke selv har kontrol over, bliver du ofte konfronteret med mere sårbare sider af dig selv. Din sårbarhed kan jo handle om både alder, land og by, uddannelsesniveau, seksualitet, etnicitet, alkoholisme eller anden sygdom. Og så videre og så videre. Vi har alle nogle gamle 'triggere', der kan blive aktiveret, hvis der sker noget nyt, vi ikke selv er herre over«.

Er det noget, du selv har oplevet?

»Et par gange. Men nok allermest voldsomt, da min politiske karriere kæntrede for syv år siden«.

Paludan kommer – er du også bange?

Det var Uzma Ahmeds to store piger, der i 2019 første gang fortalte hende, at Rasmus Paludan havde annonceret, at han ville komme til Nørrebro og brænde koraner af.

Hun blev urolig. Gik længe rundt om sig selv derhjemme. Det var svært for hende at se passivt til, at han skulle få lov til at sprede så meget had uimodsagt.

Alle, hun talte med på Nørrebro, var bange for, hvad situationen kunne udvikle sig til.

»Og når folk er bange, og de ikke får talt med andre om det, så kan de føle sig ignoreret eller underkendt, og så går det hurtigere op i en spids«, siger hun.

Da hun besluttede sig for at arrangere en fredsfest på Blågård's Plads, gik hun grundigt til værks. Hun mobiliserede både kvinderne i moskeen, sine gamle kontakter i boligområderne og mødre til alle de vrede unge og deres små søskende, der var godt i gang med at hidse hinanden op.

Fredsdemoen blev et tilløbsstykke. TV 2 Lorry berettede om talstærk kædedans, et blomsterhav og et soundtrack, der spændte fra mellem-

→

→ østlig folkemusik til Birthe Kjærers 'knaldrøde gummibåd'.

Der var enkelte kritikere, der mente, at interventionen kun var med til at give en håndfuld ligegyldige racister endnu mere opmærksomhed. Uzma Ahmed har det lige omvendt:

»Det store fremmøde viste alle, at Paludan ikke repræsenterer danskerne. Han repræsenterer de få«.

Jeg tager klart afstand fra mig selv

I 2015 stillede Uzma Ahmed op for det unge parti Alternativet til folketingsvalget. Baggrunden var angreb på Charlie Hebdo, udlændingebatten atter var højspændt, og muslimerne var under angreb.

Situationen blev sat yderligere under pres, da angrebet på Krudttønden fandt sted, og debatten gik i hårdknude.

Alternativets leder, Uffe Elbæk, havde fået øje på Uzma Ahmed og inviteret hende til et møde. Hun syntes, det var en interessant tanke at stille op for et parti med højt til loftet:

»Jeg sagde fra start, at jeg ikke ville være den brune muslim, der langer ud efter mine egne. Jeg ville derimod arbejde for en politisk kultur kendetegnet ved, at de, der udtaler sig, er fagligt klædt på«.

Hun satte 13 politiske laborato-

rier op i udsatte boligområder og fik hurtigt en central placering i Alternativets valgkamp.

»Det var mig, der kunne sætte møder op med de rigtige i boligområderne og tale med de tørklædekvinder, der bliver spyttet på, når de tager børnene med på legepladsen«, forklarer Uzma Ahmed.

Det gik galt, da en politisk modstander bragte et citat på Facebook og spurgte, om Alternativets integrationsordfører i virkeligheden var fra Dansk Folkeparti. Citatet var en del af en større artikel i Politiken den 13. maj 2015 og lød:

»Hvis man ikke gider lære dansk eller ikke går ind for ligestilling, så skal vedkommende sendes tilbage til sit hjemland. Man kan simpelthen ikke være her«.

Citatet, der gik af som en bombe på de sociale medier, var taget ud af en kontekst, siger Uzma Ahmed:

»Selvfølgelig mente jeg ikke det, hverken dengang eller i dag«, understreger hun.

Alligevel blev integrationsordføreren frataget sit ordførerskab. I en pressemeddelelse fra partiet blev Uzma Ahmed citeret for at sige: 'Jeg tager klart afstand fra mig selv'.

Det var en udtalelse, hun blev pålagt, forklarer hun.

Hendes stemme bliver helt tynd,

Uzma Hurul-An Ahmed

- 48 år, cand.ling.merc. fra CBS.
- Mor til to døtre.
- Bosat på Nørrebro i København.
- Siden 2018 konsulent i sameksistens i Uzma.dk.
- I dag indehaver af virksomheden Making it matter – makingitmatter.dk.
- Tidligere konsulent og projektleder med ansættelser i bl.a. Danner, Biblioteket Frederiksberg, Røde Kors og en række boligforeninger.
- I 2015 opstillet til Folketinget for partiet Alternativet.
- I 2023 modtager af ildsjæleprisen fra Finn Nørgaard Foreningen.

når hun skal genfortælle, hvad der skete. Forløbet sidder den dag i dag som en klump i maven på hende – en skam, der kan blive trigget, hvis hun pludselig føler sig presset:

»Jeg skammer mig over at have brugt så mange menneskers tid og tilid, uden at det førte til noget. Jeg føler jo, at jeg lod en hel masse i stikken, også dem, der ikke stemte på mig. Det er så min gamle 'trigger', der bliver aktiveret«, konstaterer hun.

Brobyggere i barndommen

Den politiske bevidsthed har altid været present hos Uzma Ahmed, der som ældste barn af pakistanske forældre kom til Danmark i 70'erne.

»Min far arbejdede på Lindøværftet, og der var mange møder i min barndom i Odense, hvor der blev diskuteret politik og arbejdsmiljø«, fortæller hun.

Naboen var tillidsrepræsentant. Hans kone, mormor Ruth, stod i spidsen for alle de sjove arrangementer i kvarteret.

»Det var hende, der arrangerede fastelavn for børnene, og også hende, der sørgede for, at alle havde

et sted at holde jul. Min mors veninde blev min ekstra mor, tante Birthe. Hun er en stor inspirationskilde for mig«, siger Uzma Ahmed.

Også hendes egen mor var brobygger.

»Hun var allermest optaget af, at vi kom med i et fællesskab. Det var det vigtigste overhovedet for hende at sikre, at vi følte et ægte tilhørsforhold til vores nye land«.

Vi tager blokeringer med på arbejde

I dag vil en succesfuld arbejdsplads formå at favne og afspejle værdierne i store bevægelser som Black Lives Matter, Metoo og klimabevægelsen, vurderer hun.

»En klog chef ved jo godt, at en større og mere mangfoldig medarbejderkreds på en arbejdsplads også øger potentialet for vækst«, siger Uzma Ahmed.

Senest har debatter om køn og strukturel racisme vist, hvor vanskeligt det er for mennesker at tage nye strømninger i tiden ind, også selvom de generelt er både åbne og fordomsfri.

»Vores blokeringer bliver jo ikke

hjemme, når vi går på arbejde«, påpeger Uzma Ahmed.

Derfor kommer sorgen, skammen og vreden hurtigt til at stå i vejen for, at fine personalepolitikker også bliver ægte implementeret, mener hun.

»Virksomhederne er hurtige til at stille alle de rigtige vitaminpiller frem på bordet og forklare, hvorfor de er sunde. Det kræver en langt mere transformativ proces at få alle til at spise de piller, de sætter frem«.

Demo, Blågårds Plads,

Nørrebro, 18. marts

I hjertet af Nørrebro begynder folk at samle sig, få minutter før demoen skal starte. En trækvogn ruller ind, og en kaffe-kage-bod ryger op. Børn dukker op svøbt i syriske flag. Det viser sig, at demoen også bliver brugt til at markere, at den blodige syriske borgerkrig er gået ind i sit 11. år. Uzma Ahmed trykker hånd med et par stykker. Normalt ville hun have grebet mikrofonen og sat gang i mængden på Blågårds Plads. Men i dag holder hun sig i periferien, indtil hun skal holde sin sidste tale fra trækvognen. Det er ikke længere hendes kamp. ▀

Tid til at indfri din drøm

Står en ombygning af boligen, nye møbler eller en rejse højt på ønskesedlen?

Tjenestemændenes Låneforening formidler billige forbrugslån til de tilsluttede organisationers medlemmer.

Vores variable rente er blandt markedets laveste. Lånet har desuden ingen skjulte omkostninger eller gebyrer.

Siden 1907 har vi tildelt lån til mange typer af ønsker og behov. Måske kan vi også hjælpe dig.

Lån op til 50% af din faste årsløn, hvis du er låneberettiget.

Se lånebetingelserne og beregn nemt dit lån på tjlaan.dk

FORBRUGSLÅN

– lav rente og nul gebyrer

Tjenestemændenes
Låneforening

Pølsefabrik i modvind

Selvom investering i uddannelse lønner sig, skal universitetsstuderende uddannes kortere, mener regeringen.

→ Uden for citat sagde en central aktør bag udspillet om kandidatreformen til Akademikerbladet, at universiteterne i dag er en 'pølsefabrik'.

Det er en mindre pæn måde at sige, at vi har fået masseuniversiteter, og at der er mere brug for kvalitet end kvantitet.

Samfundsøkonomisk giver pølsefabrikken dog god mening. Reformkommissionen antager, at dens eget forslag medfører et tab på 7 mia. kr., fordi mindre uddannelse fører til mindre løn.

Men kortere uddannelse øger arbejdsudbuddet, så det går lige op. Bortset fra at de økonomiske vismænd påpeger et tab på op imod 20 mia. kr.

Vi har løbende dækket kandidatreformen på Akademikerbladet.dk, hvor vi

laver vores egne historier, og følger op med aktuelle nyheder. Her er en række nedslag:

■ **Minister vildleder om efteruddannelse**
Et afgørende argument for etårige kandidater er, at de skal kunne vende tilbage til universiteterne og efteruddanne sig.

For det gør 'utroligt få' i dag, lød det fra uddannelses- og forskningsminister Christina Egelund.

Da Akademikerbladet bad om en uddybning, henviste ministeriet til tal fra Danmarks statistik. De viser, at 7 procent med en lang videregående uddannelse efteruddanner sig i løbet af et år. Men ifølge ministeriets egen statistik er tallet 9,1 procent.

Og hverken 7 eller 9,1 procent er utroligt få, fastslog Michael Andersen, ekspert i efteruddannelse ved Danmarks Evalueringsinstitut.

■ **Humanistisk dødsførelse**

Kan man ikke bare dimensionere studiepladser frem for at forkorte kandidatuddannelser?

Nej, »vi vil simpelthen miste humanistiske discipliner, hvis vi dimensionerer yderligere«, har kommissionsformand Nina Smith sagt.

Optaget på humaniora er siden 2013 skåret med 47 procent. Dertil kommer, at humaniora i forvejen består af en lang række småfag. Fx har 52 kandidatuddannelser et optag på 20 studerende eller færre.

Nok vil Nina Smith ikke dimensionere, men for småfagene er reformen pest frem for kolera.

Ifølge en centralt placeret kilde på AU kan en kandidatreform på humaniora blive en 'dødsførelse' for et sårbart økosystem, der i forvejen knap nok hænger sammen.

■ **Danmark i bunden af Europa**

Da Helge Sander (V) i 2009 var uddannelsesminister, skulle »uddannelser i verdensklasse« gøre Danmark til en af klodens mest konkurrencedygtige økonomier.

Dengang sagde Nina Smith: »Hvis vi skærer ind til benet og ser på, hvad vi på universiteterne bruger på at uddanne de mennesker, der skal føre os til tops, så er vi altså langt fra at være outstanding.«

Men i dag taler Nina Smith ikke meget om, hvordan vi bliver outstanding.

Faktisk vil kandidatreformen give danske studerende mindre uddannelse end studerende i 33 andre europæiske lande, viser tal fra Europa-Kommissionen, blandt andet lande som Kasakhstan, Tyrkiet, Albanien, Aserbajdsjan og Rusland.

■ **Rammer kvinder**

Ifølge Finansministeriet vil de etårige kandidater få lavere løn. Og da omlægningen af kandidatuddannelser især skal ske på humaniora og samfundsvidenskab, kan konsekvensen blive, at lønuligheden mellem kvinder og mænd blive forstærket.

For i 2022 var 73 procent af alle nye kandidatstuderende på humaniora kvinder, mens andelen på samfundsvidenskab var 55 procent.

Henriette Laursen, direktør i KVINFORM, forventer, at regeringen undersøger risikoen for øget lønulighed.

»Det er den forpligtet til via EU-direktiver og ligestillingsloven. Så det skal frem, hvis der er et problem«, har hun sagt til Akademikerbladet. ▀

Følg den seneste udvikling på akademikerbladet.dk/kandidatreform

Har du også brug for et grønt skub?

I landsbyen Kisserup kører flere af beboerne pludselig i Tesla. Ja, Helene har ligefrem hønsefoderet med på bagsædet, når hun kører hjem fra arbejde. Carsten vil gøre Danmark til en nation af blaffere, og kollegerne Johanna og Matilda samkører. Hvis vi skal nå klimamålene, skal vi tænke mere grønt, når vi tænker transport – men det halter stadig. Vi stiller skarpt på bæredygtig pendling.

Helenes elbil er som et rumskib på landet

Danskerne kører mere i bil og cykler mindre til arbejde end tidligere. Men i landsbyen Kisserup har borgerne eksperimenteret med grøn transport – og det har virket. Efter en del skepsis købte Helene Tommerup og hendes mand en elbil, og det smittede af på naboerne.

Da Helene Tommerup flyttede fra København til landsbyen Kisserup på Midtsjælland med sin mand og tre børn på 12, 10 og 4, kunne hun ikke længere cykle på arbejde. Der var for langt.

»Det fungerede ikke med cyklen, og det var jeg faktisk rigtig ked af. Det betyder meget for os at forsøge at skubbe udviklingen den rigtige vej på klima- og miljøområdet«, fortæller hun.

Helene Tommerups mand havde længe kigget på muligheden for at købe en elbil, men hun mente, at det var for tidligt, og at familien ikke havde råd. Men så »åd jeg den«, og familien købte sidste år en brugt Tesla fra 2015, fortæller Helene Tommerup, der arbejder på deltid som administrativ medarbejder på en skole 16 km fra hjemmet.

»Det var mærkeligt at købe en sådan rød Lamborghini-agtig sportsbil for at have plads til alle børnene. En bil skal være praktisk, og jeg skal kunne hente hønsefoder i den, så det var lidt som et rumskib, der ankom midt mellem høns og legende børn. Men nu elsker jeg den. Den er virkelig behagelig at køre i og er meget rummelig. Den kan faktisk alt det, jeg ønsker, at en familiebil skal kunne«.

I Kisserup kører man grønt

Helene Tommerup og hendes mand er ikke ene om at ville gøre noget grønt ved transporten i deres hjemby, Kisserup.

I 2021 gik NGO'en Gate 21 og Lejre Kommune sammen om projektet Kisserup kører grønt.

På forsamlingshusmøder var landsbyens indbyggere med til at fortælle om deres behov og ønsker i forhold til transport. Og de var med til at træffe beslutninger om nye tiltag.

På den baggrund afholdt Kisserup markedsdage for elcykler og elbiler, der blev opstartet et lokalt kontorfællesskab for at minimere pendlertransport, der blev arrangeret samkørselsordninger via appen Nabogo, og en lokal cykelbutik

iværksatte leje af elcykler i en prøveperiode på op til et halvt år.

Den bæredygtige transport er vigtig for at sikre attraktive, klimavenlige landsbyer, forklarer kommunens leder af Planafdelingen, Niels Rolf Jacobsen, der har været en del af projektet.

»Vi er en rigtig pendlerkommune. Halvdelen af Lejre Kommunes CO₂-udledning er knyttet til mobilitet. Der ligger 800.000 arbejdspladser inden for en times transport fra Lejre, så det er virkelig værd at have fokus på«, siger han.

Helene Tommerup prøvede at køre på elcykel, ligesom hun tog en prøvetur i en Tesla.

»En bil skal være praktisk, og jeg skal kunne hente hønsefoder i den, så det var lidt som et rumskib, der ankom midt mellem høns og legende børn«.

HELENE TOMMERUP

»Udfordringen på landet er, at infrastrukturen ikke er på plads i forhold til at cykle. Jeg kører på landevej uden cykelsti, og det er ikke holdbart. Jeg bliver bange. Men til indkøb og til aflevering af børn før videre fart til fx Hvalsø Station og offentlig transport videre til fx København giver det for mange i Kisserup rigtig god mening at bruge elcykel«, siger Helene Tommerup.

Hendes familie fravalgte på grund af økonomi også at købe en elcykel. Mens Helene Tommerups mand cykler til og fra arbejde hver dag, kører hun i Teslaen hver dag. Og det har da også smittet af på naboerne.

»Vores nabo havde ellers besluttet sig for ikke at have en elbil. Men de endte

med at købe en, ugen efter at vi gjorde det. Det var lidt sjovt. Det handler om *det kan man faktisk godt-effekten*. Næsten alle på vores vej har nu en elbil, og rigtig mange i byen har skaffet elcykel«, fortæller Helene Tommerup.

Vi tager helst bilen

Mens det går fremad med den grønne transport for landsbyboerne i Kisserup, ser det knap så positivt ud på landsplan.

I første kvartal 2023 blev der ifølge De Danske Bilimportører nyregistreret 17 procent flere biler end samme periode sidste år. Og ifølge opgørelsen udgør benzin- og dieselmotorer mere end halvdelen af de nyregistrerede biler, mens elbiler udgør under en tredjedel.

Danskerne sætter sig da også helst ind i bilen, når de skal til jobbet. 60 procent af danskerne har således bilen som deres primære transportmiddel til arbejdet. 19 procent tager helst cyklen, og 10 procent tager offentlig transport. Det viser en ny meningsmåling gennemført for Akademikerbladet af Kantar Public (tidl. Gallup) i marts 2023.

Faktisk peger alle analyser på, at vi cykler mindre til arbejde, end vi har gjort tidligere, fortæller Bjarne Ibsen, professor på Institut for Idræt og Biomekanik på Syddansk Universitet.

Han har været med til for første gang at kortlægge danskernes bevægelsesmønstre i projektet Danmark i bevægelse i 2020. 163.000 danskere over 15 år blev via en spørgeskemaundersøgelse spurgt til deres bevægelsesvaner. 68 procent svarede, at de aldrig cykler til og fra arbejde eller uddannelse.

»Transportcykling er på vej ned, når man ser det over en længere årrække, mens fritidscykling er i fremgang. Den væsentligste forklaring på det er, at bilerne er blevet billigere. Der er kommet afgiftsnedsettelse, så flere pendler med bil«, siger Bjarne Ibsen.

NGO'en Gate 21 har samarbej-

→

39.957

Så mange nye biler blev der registreret i Danmark i første kvartal af 2023. 17 procent flere end i samme periode sidste år. Benzin- og dieslbiler udgør 54 procent, mens elbiler udgør 30 procent. Plugin- og hybridbiler står for de resterende 16 procent.

Kilde: De Danske Bilimportører. www.bilimp.dk/nyregistreringer/

11,7 mio. ton

Så meget udgjorde CO₂-udledningen i 2022 for vejtransport (person-, vare- og lastbiler, motorcykler, busser og grænsehandel). Det anslås at falde til 7,3 mio. ton i 2035 som følge af elektrificering, øget iblanding af VE-brændstoffer og mere effektive konventionelle køretøjer.

Kilde: Energistyrelsen, Klimastatus og fremskrivning 2023.

60%

af danskerne har bilen som primært transportmiddel til jobbet.

Kilde: Kantar Public (tidl. Gallup), meningsmåling for Akademikerbladet i marts 2023.

→ det med omkring 100 arbejdspladser i hovedstadsregionen om initiativer til grøn transport og pendling. Men det er ikke nok, mener programchef Anna Thormann.

Hun savner politisk initiativ til at udrulle flere grønne tilbud som alternativer til bilen.

»Ambitionsniveauet for grøn transport er mindre i Danmark, end vi ser i for eksempel Sverige og Frankrig. Herhjemme bliver der sparet på den kollektive trafik, hvilket får folk til at køre mere i bil. Man kan tale om en stigende mobilitetsfattigdom uden for byerne, hvor der hverken er busser eller tog, og hvor folk måske heller ikke har råd til en eller flere biler«, siger Anna Thormann.

»Det viser sig, at virksomhederne ikke af sig selv ser det som deres opgave eller ved, at de kan gøre en forskel. Men når de bliver inspireret og hjulpet, så har de stor interesse i det«, forklarer hun.

Det kræver et lille skub

For klimaomstillingen i en kommune på landet er det helt centralt, at man formår at række ud til borgere i landsbyer og småbyer, fortæller Bjørn Henriksen, som var projektleder for Kisserup kører grønt-projektet i Lejre Kommune og nu er klimakonsulent i Gate 21.

»Uden borgernes engagement og lyst til at deltage kan man ikke komme i nærheden af klimamålene. Langt størstedelen af de

kommunale transportrelaterede emissioner er borgernes«, siger Bjørn Henriksen.

Han forklarer, at i 'Kisserup kører grønt' har udgangspunktet for hele indsatsen været borgernes engagement.

»De har defineret og styret indsatserne og har høstet erfaringerne, og derigennem er der skabt et stærkt lokalt engagement i klimaomstillingen, som inspirerer både i selve landsbyen og i omkringliggende interesserede landsbyer«.

For Helene Tommerup har projektet i Kisserup vist, at det bare kræver et lille skub for at få folk til at komme i gang med den grønne pendling.

»Elbiler er stadig dyre, og jeg oplever, at nogle går og venter på, at regeringen og alle andre gør noget, men så kan vi jo vente for evigt«.

Hun tror, at det ofte er fordomme, der står i vejen for, at folk gør noget for at ændre deres transportadfærd.

»Mange tror, at en elbil ikke kan køre langt nok. Men det er en hverdagsbil, og på den måde fungerer den helt optimalt. Den kan alt det, vi vil have den til. Den kan desuden også køre langt. Vi har fx kørt på ferie til både Hamborg, Amsterdam og flere skiferier i Norge med tre børn i den«, siger Helene Tommerup og påpeger:

»Det virker, som om folk synes, at de mister frihed med en elbil. Men det sker altså ikke i virkeligheden«. ▀

Danskerne holder fast i bilen til arbejde

Seks ud af ti danskere tager bilen, når de skal til og fra arbejde, viser ny meningsmåling gennemført af Kantar Public (tidl. Gallup) for Akademikerbladet.

➤ Bil, tog, bus eller cykel? Bil! Det firehjulede køretøj er stadig danskernes klart mest foretrukne transportmiddel til arbejdet. Således bruger seks ud af ti danskere bilen, når de skal til og fra arbejde.

Det viser en ny meningsmåling gennemført for Akademikerbladet af Kantar Public (tidl. Gallup).

Her svarer 60 procent af dem, der er i arbejde, at bilen er deres primære transportmiddel til arbejdet. 19 procent foretrækker cyklen, mens 10 procent af danskerne helst tager offentlig transport. Bare 1 procent af danskerne bruger delebil.

Vejdirektoratet følger udviklingen i trafikken tæt og genkender resultaterne fra Akademikerbladets undersøgelse. Vurderingen er, at biltrafikken vil stige yderligere, siger Andreas Egense, som er afdelingsleder for Transportanalyse i Vejdirektoratet.

»Vi forventer, at biltrafikken vil stige. Det har den gjort historisk, og det vil den fortsætte med. I takt med at vi bliver et

rigere samfund, og flere varer og serviceydelser skal transporteres rundt, og flere får penge til at købe bil, vil det give mere vejtrafik«, siger Andreas Egense.

Rundspørgen viser også, at blandt de danskere, som har under 5 kilometer til arbejde, tager 28 procent eller mere end hver fjerde bilen til arbejdet. Og jo længere vi har til arbejdet, desto større tendens til at bruge bilen som det primære transportmiddel.

Andreas Egense forklarer, at ud fra et klimaperspektiv er det vigtigt, hvor mange kilometers pendling der sker pr. tur med henholdsvis bil, cykel og kollektiv trafik. Og her er billedet endnu mere sort.

»Vi forventer, at biltrafikken vil stige. Det har den gjort historisk, og det vil den fortsætte med.«

ANDREAS EGENSE, AFDELINGSLEDER
FOR TRANSPORTANALYSE I
VEJDIREKTORATET

»For de 60 procent, der kører i bil, kører i gennemsnit længere mellem hjem og arbejde end dem, der tager cyklen. Så klimabelastningen fra bilturen er større, både fordi de udleder mere CO₂ pr. kilometer, og fordi de kører flere kilometer pr. tur«, siger Andreas Egense.

Vejdirektoratet forventer, at omkring hver anden bil i Danmark vil være en elbil omkring år 2038.

»Så på den lange bane er jeg fortrøstningsfuld i forhold til klimaet, fordi transporten bliver omstillet til elbiler. Men om det går hurtigt nok – om man prioriterer reduktionen af klimabelastningen på transportområdet nok – må politikerne jo svare på«, siger Andreas Egense. ▀

Carsten blaffede på arbejde i tre måneder: Det var nemt

Den sociale entreprenør og aktivist Carsten Theede har eksperimenteret med at blaffe til arbejde. Nu vil han ændre danskernes transportvaner.

Carsten Theede

- Selvstændig social entreprenør og velfærdsaktivist.
- Cand.mag. i oplevelsesøkonomi fra Aarhus Universitet med fokus på værdibaseret projektudvikling. Har en bachelorgrad i litteraturhistorie.
- Grundlagde Blaffernationen i 2014 som et hobbyprojekt. Har arbejdet fuld tid på det siden 2018.

»For fem år siden tænkte folk ude i kommunerne, at jeg var en hippie. Men nu er det dem, der kontakter mig, fordi de har bæredygtighedsplaner, som de ønsker at føre ud i livet«.

Carsten Theede er social entreprenør og velfærdsaktivist. Og så er han ikke mindst blaffer.

På en mission for miljøet har han sat sig for at blaffe så meget som muligt. Han startede derfor projektet Blaffernationen – først som et hobbyprojekt, der siden blev et fuldtidsjob.

I efteråret 2021 satte han sig for at prøve at blaffe på arbejde i tre måneder.

»Det var faktisk skidenemt«, siger han.

Carsten Theede boede på det tidspunkt i Torupstrand i Nordjylland med sin kone og to små børn. Han arbejdede selvstændigt, som han stadig gør, og havde en kontorplads 14 kilometer fra hjemmet.

»Jeg har en bil. Man kan ikke bo derude uden bil, men min kone skulle også bruge den, og så prøvede jeg eksperimentet i tre måneder. Nogle gange cyklede jeg hele vejen til arbejde, andre gange blaffede jeg eller arbejdede hjemme. Og jo mere jeg blaffede, jo nemmere blev det. Til sidst kendte jeg både veje og folk på hele egnen, og jeg vidste, at jeg skulle stå bestemte steder inden kl. 8.30 – ellers blev det for sent«.

Besparelser for klimaet og pengepungen

På de tre måneder blaffede Carsten over 650 km. Den gennemsnitlige ventetid

I 2021 satte den sociale aktivist og klimaforkæmper Carsten Theede sig for at pendle til arbejde i tre måneder – det var skidenemt, fortæller han.

var under 10 minutter. Derudover cyklede han knap 500 km. Han har udregnet, at det udledte 163 kilo mindre CO₂ – og gav en kontant besparelse på 4.600 kr.

Så hvorfor blaffer flere mennesker ikke, når det er bedre for både klima og pengepung? Uvisheden er den største stopklods, mener Carsten Theede.

»Folk tror, at det er besværligt og bøvl at blaffe. Men den grønne omstilling er bøvl, og det må vi bare indse. At blaffe er også et kontroltab. Man skal snakke med et fremmed menneske, og man ved ikke, præcis hvornår man er fremme. På den måde er det en rejseform, som går imod flere større elementer i samfundet. Det er et opgør med vores tidsfascisme – at vi skal være et bestemt sted til tiden«, siger Carsten Theede.

Carsten Theede mener, at mange

danskere sagtens kan blaffe til arbejde, som han gør det.

»Mange danskere har fleksible arbejdsopgaver og kan derfor måske godt blaffe en gang om ugen. Kombinerer man det med bus eller en elcykel, så er man allerede kommet langt. Mange akademikere styrer selv deres tid og kan derfor godt indrette sig på denne måde. Det handler om at kombinere de bæredygtige alternativer og forsøge at begrænse kørsel i sin egen bil alene mest muligt«.

At blaffe er for Carsten Theede desuden som et fitnesscenter for tillidstræning.

»At blaffe er som et rullende forsamlingshus. Vi lever i små lukkede enklaver og bliver derfor nødt til at træne evnen til at indgå i samtale med alle mulige fremmede. Når man blaffer, møder man folk fra alle spektre af samfundet, og det bliver man klogere af som menneske. Og man vil opdage, at folk faktisk er utrolig søde og meget hjælpsomme. Det har jeg opdaget«.

Blaffernationen og klimaaktivisme

Carsten Theede har grundlagt det klimaaktivistiske firma Blaffernationen, der arbejder for at udbrede blafferfænomenet til hele landet.

Blaffernationen har efter flere års arbejde fået godkendt vejskiltet »Blafferstoppested« hos Vejdirektoratet.

Carsten Theede har indgået samarbejde om at opsætte blafferskilte i de seks kommuner København, Skanderborg, Næstved, Roskilde, Frederikssund og Vejle. Og flere kommuner er interesserede i at gå samme vej.

Carsten Theede agerer konsulent. Han hjælper til med at finde ud af, hvor det er bedst at opsætte skiltene, og til at udbrede kendskabet til rejseformen.

»Det handler meget om at afmystificere det. Jeg taler med gymnasier og tager ud i lokale kulturhuse og sportshaller og forsøger i det hele taget at inddrage alle i processen. Jeg bruger borgernes viden til at finde ud af, hvilke strækninger de bruger til at transportere sig, og så finder jeg ud af, hvor og hvorfor det giver mening at få et blafferstoppested sat op«.

Læs mere her:
www.blaffernationen.dk

Matilda Degn Vinther og Johanna Perens samkører til arbejde et par gange om ugen. De er kolleger i den danske biotekvirksomhed Gubra, som arbejder målrettet på at motivere de ansatte til at pendle mere grønt til arbejdet.

Coronakrisen blev en grøn gamechanger – nu følges Matilda og Johanna på arbejde

→ «Det startede under coronakrisen. Det var der, vi fandt sammen. Nu kører vi vel sammen 2-3 gange om ugen».

Johanna Perens kommer fra Estland og er ansat som forsker i billedanalyse i den danske biotekvirksomhed Gubra, som ligger i Hørsholm godt 20 km nord for København.

Hun samkører til job et par gange om ugen med sin kollega Matilda Degn Vinther, der forsker i farmakologi. Hvilke dage eller tidspunkter, de skal køre sammen i Matildas bil, taler de nu aldrig om på jobbet. For de arbejder i forskellige afdelinger og har også forskellige arbejdsrytmer. Derfor bruger de appen Nabogo.

»Jeg er ofte ret spontan omkring min pendling. Jeg tjekker vejret, og om jeg skal være på jobbet tidligt. I Nabogo-appen ser man mulige bus- og togafgange, og hvilke muligheder der er for forbinde dem til samkørsel til den endelige destination. Det er ret nemt at stykke sammen«, siger Johanna Perens.

Johanna og Matilda mødes ved

starten af Lyngbyvejen 2-3 minutters gang fra Johannas lejlighed. Her har de fundet et godt sted, hvor Matilda kan holde ind til siden.

»Jeg bor på Østerbro og plejer at køre i min egen bil og tager gerne kolleger som Johanna med, men det er vigtigt for mig, at det er nemt og fleksibelt. For det varierer meget, hvornår jeg møder og går hjem. Ved samkørsel får man en mulighed for at tale med kolleger fra andre afdelinger, som man ellers ikke taler med, og det, synes jeg, giver rigtig meget værdi«, siger Matilda Degn Vinther.

Lavede forsøg: Man måtte kun køre bil, hvis man kørte med andre

Gubra har gennem nogle år via en række initiativer arbejdet målrettet på at motivere medarbejdere til at pendle mere grønt til arbejdet.

Gubra har reserveret de bedste parkeringspladser til samkørsel og etableret 12 ladestandere til elbiler. Der kommer snart 20 mere og et ekstra cykelskur med ladestandere til elcykler. Man har omklædnings-

rum med bad og tørrerum til det våde tøj efter en lang cykeltur. Der er cykelværksted, og to gange om året kommer et mobilt cykelværksted forbi, hvor de ansatte kan få et betalt grundeftersyn af cyklen.

Det går fremad. Men det er et langt, sejt træk, fortæller Sofia Pitt Boserup, kommunikationskonsulent i Gubra.

»Vi kørte i foråret 2021 et projekt, hvor 14 ansatte frivilligt meldte sig til at lade bilen stå i fire uger og i stedet cykle eller bruge offentlig transport. De måtte kun køre i bilen, hvis de kørte sammen med andre. Vi ville gøre det til noget fælles og noget sjovt at arbejde med vores transportvaner,« siger Sofia Pitt Boserup.

»Vi har ikke skabt revolution, men jeg tror, vi er i starten af en ny tid i forhold til, hvordan man transporterer sig selv til og fra jobbet. Spørgsmålet er, om samkørsel har en fremtid. Det ved jeg ikke, men jeg håber det, og det er sjovt at udforske«.

Cyklister: Vi mangler 2.275 km cykelsti

Vi har spurgt Jens Peter Hansen, landsformand i Cyklistforbundet, om, hvordan vi får flere til at cykle på arbejde:

Ifølge flere analyser går det tilbage med transportcyklingen. Hvordan ser Cyklistforbundet på udviklingen, når det gælder danskernes cykling til og fra arbejde?

Al logik taler for, at vi vil se flere, der vælger cyklen til arbejde fremover. Det skyldes ikke mindst elcyklen. De stigende energipriser har desuden givet en slags chokeffekt. Det er blevet dyrt at starte bilen. Og så ønsker flere at få mere motion ind i deres dagligdag, og der er cyklen det helt ideelle middel.

Bare en fjerdedel af al danskernes cykling er transportcykling. Så må der vel være et stort potentiale i at få flere danskere til at tage cyklen til arbejde?

Det er der da absolut også. Det helt oplagte håndtag til at få flere til at tage cyklen på arbejdet er at give virksomhederne mulighederne for at opmuntre de ansatte til at tage cyklen via fx bruttolønsordninger til køb af cykler og elcykler eller fx at give dem muligheden for at låne en virksomhedscykel. I Belgien gives der et lille beløb per kørt kilometer til alle dem, som tager cykel eller elcykel til og fra arbejde, uden beskatning. En bonus uden beskatning for at cykle på arbejde vil samfundsøkonomisk ikke være det store beløb, men det vil virke.

Hvad skal man gøre nu og her for at få flere danskere til at tage cyklen eller elcyklen til arbejde fremover?

Man skal lave økonomiske incitamenter, der giver virksomheder mulighed for at lokke de ansatte op på cyklen. Og så er der for mange landeveje med tung trafik, hvor bilerne kører alt for tæt på cyklisterne, når de overhaler. Der skal indføres en lov, der pålægger biler at holde en afstand på 1,5-2 meter til cyklister ved overhaling. Det vil ikke koste det store, men kan hurtigt indføres, og det vil skabe store resultater.

Hvorfor er der ikke gjort noget ved det – det er jo ikke et nyt problem?

Det kræver politisk vilje. Det bedste ville være at anlægge flere cykelstier. Cyklistforbundet har fremlagt ønsker om at etablere 2.275 km flere cykelstier. Hvis man fik etableret det, ville man løfte trykningen gevaldigt. Man ville øge fremkommeligheden, og det ville også komme bilisterne til gode, for vælger flere cyklen, bliver der mindre trængsel i biltrafikken. ▀

Line Reeh genfandt arbejdsglæden med sin egen podcast:

Der skal være ting i mit liv, som ikke handler om at tjene penge

I snart tre år har Line Reeh produceret podcasten 'Endelig Mandag' om det moderne arbejdsliv. Her får hun stillet sin længsel efter at gå fagligt i dybden – til gengæld tjener hun ikke en krone.

Line Reeh

- Cand.mag. i moderne kulturformidling.
- Tillægsuddannelse fra DMJX.
- Kommunikationskonsulent i DTU Engineering.
- Har tidligere arbejdet som kommunikationskonsulent i DTU Aqua og DTU BYG, har været beskikket censor på DMJX og været ansat i DM med ansvar for nyhedsbreve og webnyheder.
- Podcasten 'Endelig Mandag' havde premiere i september 2019.

Line Reeh på en eng i Sverige, hvor mange af hendes podcastintroer bliver til. Spekulationer over, hvorfor hun ikke længere havde lyst til det job, hun havde elsket i årevis, blev til podcasten 'Endelig Mandag' med inspiration til det bevidste arbejdsliv. Lytterne er primært akademikere, ledere og HR-chefer.

➤ Egentlig troede Line Reeh, at der skulle komme en bog ud af det, da hun for snart tre år siden drog af sted med sin notesblok for at lave endnu et interview med en dygtig ekspert om aspekter af det moderne arbejdsliv.

I sit eget hoved havde den nu 51-årige kommunikør og forskningsformidler længe haft et mylder af tanker om liv og arbejde.

Om, hvorfor hun en dag ikke længere havde lyst til et job, hun havde elsket i mange år. Om hvorfor samfundet har indrettet sig på en måde, der lægger alt for mange ned med stress. Om skelsættende overgange i tilværelsen og om naturens helende kraft.

Line Reeh troede, hun var ret alene med sine spekulationer.

»Men ofte, når jeg til mit bogprojekt havde interviewet et klogt menneske og begejstret fortalte venner og bekendte om mødet, fik jeg svaret: 'Årh, den samtale ville jeg gerne have hørt.' Det var sådan, ideen til min podcast opstod«, fortæller hun.

Bruger mig selv ærligt

Begejstringen lyser fortsat ud af hende, selv om hun nu er oppe på at have lavet 35 episoder af 'Endelig Mandag'. Den inspiration til det bevidste arbejdsliv, som hun håber at formidle til andre, kommer tydeligvis også til hende selv:

»Det åbner døre at lave en podcast. Jeg taler med de ypperste eksperter og med modige og nytænkende hverdagsmennesker, som deler ud af egne erfaringer. Det er også stimulerende, at jeg skal læse en masse faglitteratur, når jeg forbereder mig. Jeg kunne have bekostet en dyr efteruddannelse, nu laver jeg i stedet en podcast«, siger hun.

I episoderne, der ligger til fri aflytning, har hun fx talt med en talentekspert og en motivationsforsker, en karrierecoach og en chef, der tror på kærlighed som ledelsesprincip. Er man åben over for det mindre evidensbaserede, kan man lytte til hendes samtaler med en vølv fra Fyn og en shaman, der sidder under uglevinger ude i skoven.

For en nørd som Line Reeh er det rent guf, at

hun kan tage sig al den tid, hun har brug for i podcasten:

»Pludselig er der en tilgængelig og billig kanal ud i verden, hvor jeg både kan dyrke mine egne interesser og måske endda finde et fællesskab med andre«, forklarer Line Reeh.

Det har stor betydning, at hun ikke går til opgaven som en professionel journalist, der er på arbejde.

»Mit format giver plads til både tvivl, pauser og refleksion, og jeg bruger også mig selv meget ærligt. Det er en helt anden rolle end journalistens, og for et privat menneske som mig kræver det, at jeg lige tager luft ind en ekstra gang«, forklarer hun.

Mount Everest eller Himmelbjerget

Line Reeh er uddannet cand.mag. i moderne kulturformidling. Hun har også taget en tillægsuddannelse i journalistik, og i de senere år har hun været deltidsansat på DTU, hvor hun arbejder med intern forandringskommunikation.

Som journalist og kommunikør har hun prøvet det meste: at skrive, fotografere, lave video og fungere som webredaktør.

Med podcasten bevæger hun sig ind på helt nyt territorium.

»Der er selvfølgelig det tekniske. Det er ikke ligegyldigt, om lyden er god, eller man vælger at bruge musik. Kvalitetsmæssigt kan man gå efter at bestige Mount Everest eller bare nøjes med Himmelbjerget. Jeg er nok cirka endt på Mont Blanc – midt mellem«, forklarer Line Reeh.

Hendes podcast har både fået egen LinkedIn og Facebook. Og hun er oppe på 30.000 lytninger, hvilket ifølge Line Reeh placerer 'Endelig Mandag' blandt de mest aflyttede podcasts om arbejdsliv. Hun ved, at hendes lyttere primært er akademikere, ledere og HR-chefer. Flest kvinder:

»Når et langt og krævende format bliver så vel modtaget, skyldes det, at andre deler min længsel efter fordybelsen og min nysgerrighed efter at afsøge nye veje. Det er ikke en nysgerrighed, der daler med tiden. Tværtimod«.

Skulle man være i tvivl om, hvorvidt det er passionen, der fortsat driver Line Reehs projekt, kan man bare kigge på bundlinjen:

»Min podcast er en ren udgift for mig. Jeg tjener ikke en krone, har hverken betalende abonnenter eller annoncører, og alligevel bruger jeg mange timer hver uge på at planlægge, forberede, optage og redigere«, siger hun.

»Jeg er nået frem til, at der skal være ting i mit liv, som ikke handler om at tjene penge eller opnå noget. Ting, som er for mig selv, og som gør en forskel på nogle andre parametre, også for lytterne. Jeg siger ikke, at jeg laver kunst, men jeg laver noget, der har den samme rolle som kunsten«.

4 anbefalinger fra Line Reeh til gode podcasts

The Tim Ferriss Show

Spændende gæster, så jeg opdager noget nyt om tilværelsen hver gang, og en vært, som også tør sætte sig selv i spil. Den første businesspodcast, som nåede 100.000.000 downloads. Podcasten er i den grad et modbevis på myten om, at lyttere ikke vil lytte langt. Episode nummer 668, som lige er udkommet, er en samtale, som varer næsten tre timer!

We Can Do Hard Things

Co-hosted af forfatter Glennon Doyle, hendes kone Abby Wambach og søster Amanda Doyle. Om kvindeliv under overfladen.

Poetry Unbound

Et lille kort, stramt format, hvor irske Pádraig Ó Touama læser og udforsker ét nøje udvalgt digt hver gang. Rendyrket sjæleføde.

EksistensPodden

Smal og fin lille norsk podcast med eksistencielle samtaler, som en norsk lytter af 'Endelig Mandag' har anbefalet mig.

5 TRIN

Trin 1

Ideudvikling og målgruppe

Lav den podcast, som du gerne selv vil lytte til, og ikke den, du tror, andre gerne vil høre. Så kan dine lyttere mærke, at du er oprigtig, og det stadig er sjovt at lave den, også efter 20 episoder. Din podcast kan være strategisk, højtravende, faglig, sjov, nørdet ... men den skal være dét unikke miks af emne, værtskab og stil, som netop er dit unikum. Når det er sagt, vil noget af det opstå og udvikle sig undervejs, så du kan ikke tænke dig til det hele på forhånd.

Trin 2

Investér i ordentlig lyd

Det kan gøres ret enkelt. Jeg har været utrolig glad for min lille Tascam DR-05X-optager, som er et billigere alternativ til spitzeklasse-optageren Zoom H6. Så kan hele mit podcaststudie være i en madkasse i cykeltasken! Til onlineinterview optager jeg direkte på min bærbare med en Shure MV7-mikrofon. Hvis du ved, at du vil fortsætte, så er den lækre løsning en Rødecaster pro-optager og to dynamiske mikrofoner (fx Shure MV7 eller dynamiske mikrofoner fra Røde). Jeg redigerer i Hindenburg.

Sådan starter du din egen podcast

Går du også med drømmen om at lave din egen lydfortælling? Her får du Line Reehs gode råd til, hvordan du kommer i gang.

Trin 3

Klæd din podcast på

Hvordan skal din podcast se ud i appen? Vælg navn, en kort og fængende beskrivelse, og lav coverart. Find/køb musik (husk copyright).

Trin 4

Hosting og promovning

Du får dine episoder ud i verden via en podcasthost, fx Libsyn, Spreaker eller Buzzsprout. Her opretter du også de feeds, som gør dine episoder tilgængelige via alverdens podcastapps. Så mangler du bare at fortælle verden, at din podcast eksisterer. For nogle er Instagram sagen, for andre giver et nyhedsbrev mening. Jeg bruger især LinkedIn, fordi kanalen passer godt til mit emne og min målgruppe. Her deler jeg citater, klip og behind-the-scenes om nye episoder. Og jeg får hør, input og feedback fra lyttere og forslag til kommende gæster retur. Meget værdifuldt. Det samme er anmeldelser fra lyttere i de forskellige podcastapps.

Trin 5

Find fællesskaber, tag et podcastkursus, skab et netværk

Selv mødes jeg regelmæssigt med en række gæve Indie-podcastere i 'Podcastklubben'. Et podcastfællesskab faciliteret af Charlotte Heje Haase, hvor vi sparrer og udvikler os sammen. Det bliver jeg bedre af.

Eksistentiel karrierevejleder:

Meningen opstår, når vi bliver opslugte

Tal med dine kolleger og din chef om, hvad der skaber glæde og følelsen af mening i arbejdet. Det anbefaler Inger-Lise Vanja Petersen, som er lektor i vejledning.

→ Vi retter ofte fokus i forkert retning, når vi kigger på vores karrierer. Vi tænker på titler og ansvarsområder, der giver prestige og signalerer succes. Men vi glemmer at stille det helt elementære spørgsmål: Hvad er det ved mit arbejde, der gør mig glad?

Sådan siger Inger-Lise Vanja Petersen. Hun er lektor ved Københavns Professionshøjskole, hvor hun forsker i eksistentiel karrierevejledning. Og det handler netop om at stikke spaden lidt dybere og stille de mere grundlæggende spørgsmål.

»Mange af os har en lineær karriereopfattelse, hvor karrieren er sådan en trappe, man bevæger sig op ad. Og når man så skifter job, skal man helst have mere i løn eller større ansvarsområder. Men i stedet kunne man spørge: Er der noget i dit nuværende job, som du savner og godt kunne tænke dig at lave? Er der noget, du laver nu, du godt kunne tænke dig at gøre mere? Er der nogle af dine kompetencer, du godt kunne tænke dig at bruge et andet sted?« siger hun.

Den eksistentielle MUS

Det centrale er, at mening er subjektiv. Det er en følelse, der opstår, og som typisk

giver sig udslag ved, at man bliver meget opslugt af det, man laver. Og selv om der heldigvis er langt fra en nazistisk koncentrationslejr til en dansk arbejdsplads, gør det samme princip sig gældende.

»Mening er ikke noget, vi kan opsøge. Det er et afledt fænomen, som opstår, når vi bliver optaget af noget. Så hvis vi er så heldige at have et arbejde, hvor vi bliver meget optagede af det, så vil vi opleve det som meningsfuldt«, siger Inger-Lise Vanja Petersen.

Det er den slags erkendelser, man kan blive klogere på ved at stille nogle mere eksistentielle spørgsmål omkring karrieren og arbejdslivet. For eksempel når man taler om arbejdet med sine kolleger eller sin leder.

»Jeg er fortaler for, at vi får etableret nogle fora på arbejdspladserne, hvor vi kan tale med kolleger, som befinder sig i samme situation som os selv. Det kunne også være MUS-samtaler, der indeholder elementer af det her, så lederen for eksempel spørger: Hvad er meningsfuldt i dit arbejde, og hvordan kan jeg hjælpe dig til, at du får mere af det?«

Du kan møde karriereforsker Inger-Lise Vanja Petersen i Akademikerbladets nye podcastserie 'Karriere på hovedet'. Hun anbefaler, at man udvider sit fokus på karriere.

Ny podcast fra Akademikerbladet:

Karriere på hovedet

Som noget nyt begynder Akademikerbladet nu at udgive podcasts. Det sker med podcastserien 'Karriere på hovedet', som vil udkomme med en række afsnit hen over sommeren og fortsætte i efteråret.

'Karriere på hovedet' er en interviewpodcast, der handler om karriere og arbejdsliv. Men som titlen antyder, vil vi i podcasten forsøge at vende den traditionelle karriereopfattelse på hovedet og stille helt grundlæggende spørgsmål ved, hvad der er en god karriere, og hvordan man bliver glad for og i sit arbejdsliv.

Inger-Lise Vanja Petersen er en af de medvirkende i 'Karriere på hovedet', hvor vi for eksempel også skal møde EU-embedskvinden, der byttede Bruxelles ud med Samsø, og topchefen, der i dag køber taxa.

Du kan finde 'Karriere på hovedet' på akademikerbladet.dk/podcast eller søge den frem på en podcastapp.

Fællesskabet er alt

→ Julie Hasselager er veteranrådgiver i Aarhus Kommune. Hun støtter og rådgiver tidligere soldater, blandt andet i deres kontakt til kommunen:

»Jeg tog ud i verden for at hjælpe. Og nu tager jeg hjælpen hjem til dem, der har været af sted. Jeg var selv soldat i kamptropperne og udsendt til Kosovo med hold 1 i 1999. Bagefter begyndte jeg på Asienstudier på universitetet.

Jeg tog af sted til Kosovo, fordi jeg ville være med til at yde en humanitær indsats. Efter at jeg er kommet hjem, har jeg indset, at der også er brug for at hjælpe herhjemme. De fleste soldater kommer styrkede hjem, men 10-20 procent af dem er svært udfordrede med PTSD eller andet.

Som veteranrådgiver har jeg fået en stærkere viden om, hvad fællesskabet kan gøre. Som soldat er du stærk og ressourcefuld, og du er en del af en meget stærk gruppe, men når du kommer hjem, er du ude af gruppen, og der sker et identitetstab.

Det kan være svært at acceptere, at der er ting, man ikke kan, og at søge hjælp. Nogle isolerer sig. De skal blandt andet have hjælp til at finde tilbage til fællesskabet.

Når du er af sted, er fællesskabet alt. Det er det også, når du er tilbage i Danmark«. ▀

»Som soldat er du en del af en meget stærk gruppe, men når du kommer hjem, er du ude af gruppen, og der sker et identitetstab. Jeg har som veteranrådgiver fået en stærkere viden om, hvad fællesskabet kan gøre«, siger Julie Hasselager, veteranrådgiver i Aarhus Kommune.

Tine har lært, at det næstbedste også kan være godt

Af: Anna Dalsgaard / ada@dm.dk • Foto: Cathrine Erimann

Tine Andersen faldt på arbejdspladsens spejlglatte parkeringsplads og brækkede anklen. Nu lever hun med konstante smerter. Otte år har det taget at afslutte arbejdsskadesagen.

H

imlen var grå og luften frostkold, da 46-årige Tine Andersen kørte sin sølvgrå Beetle ind på parkeringspladsen ved

Frederikshavn Kommune en januarmorgen i 2015.

Som rådgiver i en ungeenhed, der hjælper unge videre i livet, havde hun været en tur på landet for at mødes med en ung mand. Nu skulle hun tilbage til kontoret til et møde med en ung kvinde. Hun steg ud af bilen, og efter nogle få skridt skred benene væk under hende. Parkeringspladsen var spejlglat. Det gik hurtigt. Hun landede på ryggen og tog fra med begge arme. Hun satte sig op, prøvede at komme op at stå, men kunne ikke. Foden sad forkert. Den pegede udad i stedet for lige frem. Tine Andersen forsøgte at sætte den på plads, men kunne ikke.

I det øjeblik mærkede hun ikke smerterne. Tænkte mest på, hvor ubelejligt det var, at hun lå udenfor, mens en ung kvinde sad og ventede på hende indenfor. Så kravlede hun hen til sin taske, som var slynget væk i faldet. Hun måtte have fat i telefonen for at ringe til forkontoret efter hjælp.

En kollega kom hurtigt ud og fik skubbet hende hen til bilen, så hun kunne læne sig op ad det ene baghjul. Med hjælp fra kollegaen fik hun rejst sig og kunne komme ind på bagsædet og af med støvlen. Foden hævede hurtigt.

Kollegaen kørte hende direkte til Hjørring Sygehus. Her blev hun røntgenfotograferet med det samme og benet lagt i gips, inden hun skulle opereres dagen efter. Anklen var splintret i tusind stykker, så lægerne måtte sætte metalstøtter ind på begge sider.

Sengeliggende i tre måneder

Efter et par dage på sygehuset blev Tine Andersen udskrevet med beskeden om ikke at støtte på foden i tre måneder. Hun skulle nærmest være sengeliggende. En umulig situation, da hun boede alene i en lejlighed med trapper, så hun flyttede hjem til sin mor, som boede i en stor lejlighed, hvor hun fik eget værelse med bad og blev passet af sin mor og sin tvillingsøster.

Fra værelset kunne hun kigge ud over havet. En glæde, hun havde svært ved at nyde på grund af konstante stærke smerter, som gjorde hende træt sammen med den smertestillende medicin. Når hun ikke sov, gik tiden med læsning og besøg af venner, som var gode til at kigge forbi.

Da de tre måneder var gået, kom hun til kontrol på sygehuset og blev henvist til træning, som ikke gjorde nogen forskel. Men hun havde en god rutine med selv at lave øvelser derhjemme, så nu inkluderede hun anklen. Det var hun nødt til. Hvis hun ikke lavede øvelser, følte det, som om anklen låste sig fast, og hun måtte humpe af sted.

Uden job

Kort efter faldet anmeldte Frederikshavn Kommune det som en arbejdsskade, og omkring tre måneder efter kontaktede Tine Andersen sin fagforening, DM. Hun fik forhandlingskonsulent Tina Andersen – ja, de hedder næsten det samme – fra kontoret i Aarhus i øret. De talte hændelsen igennem, og DM-konsulenten fortalte, hvordan DM ville gå videre med sagen. Den blev overgivet til advokat Joachim Faber-Rod, der er ekspert i arbejdsskadesager og ansat i DM to dage om ugen ved siden af sin egen praksis, og nu gik sagen sin gang.

Omkring tre måneder efter faldet flyttede Tine Andersen hjem til sig selv og prøvede stille og roligt at starte op på arbejdet igen.

Fuldtid kunne ikke lade sig gøre. Smerterne og den nedsatte bevægelighed hæmmede hendes koncentration.

Hun var ikke den samme som før. Faldet havde ændret hendes liv. Hun forstod godt, at nogle tænkte, at hun bare skulle op på hesten igen, men hun havde en fysisk belastningsreaktion at bearbejde, hvor hovedet og kroppen skulle hænge sammen igen.

Hun var ansat i et vikariat, som udløb 31. juli. Vikariatet blev ikke forlænget, og Tine Andersen blev sygemeldt.

Efter trekvart år kom hun i praktik og fik derefter et nyt vikariat i kommunens center for børn og unge. Det var stadig ikke muligt for hende at arbejde fuldtid, så da vikariatet udløb i slutningen af året, stod hun igen uden job.

Hun forstod det ikke. Hun havde altid fået ros for sit arbejde, og inden hun faldt, var hun blevet bedt om at oprette en ny afdeling, som gennem samtaler med unge skulle finde ud af, hvad der gik galt i de tilbud, som de unge droppede ud af. Det var hendes egen ide, og hun fik ros for at tænke ud af boksen. Hun blev endda bedt om at holde oplæg for kommunalpolitikere på besøg.

Faldt mellem to stole

Tine Andersen følte sig ladt i stikken og var frustreret over at stå uden job, samtidig med at hun skulle forholde sig til sin nye krop. Hun humpede. De kroniske nervesmerter i benet følte som vokseværk og krævede, at hun holdt pauser, hvilede og skiftede stilling ofte.

Faldet begrænsede hende. Hun kunne ikke længere søge job i Aalborg. Kunne ikke holde til at køre 45 minutter hver vej. Hun kunne heller ikke sidde eller gå for længe. Hun plejede at stå på ski og være fysisk aktiv. Det var slut. Ikke engang yogaøvelser kunne hun lave mere. Allermest savnede hun at løbe på rulleskøjter og gå lange ture.

Meget af det, hun havde taget som en selvfølge, kunne hun ikke mere. At bukke sig ned eller gå i tætsiddende støvler. Selv dynen i sengen kunne genere, og på kolde dage gjorde det ekstra ondt i benet, fordi metallet i anklen blev koldt. Men heldigvis kunne hun stadig cykle lange ture.

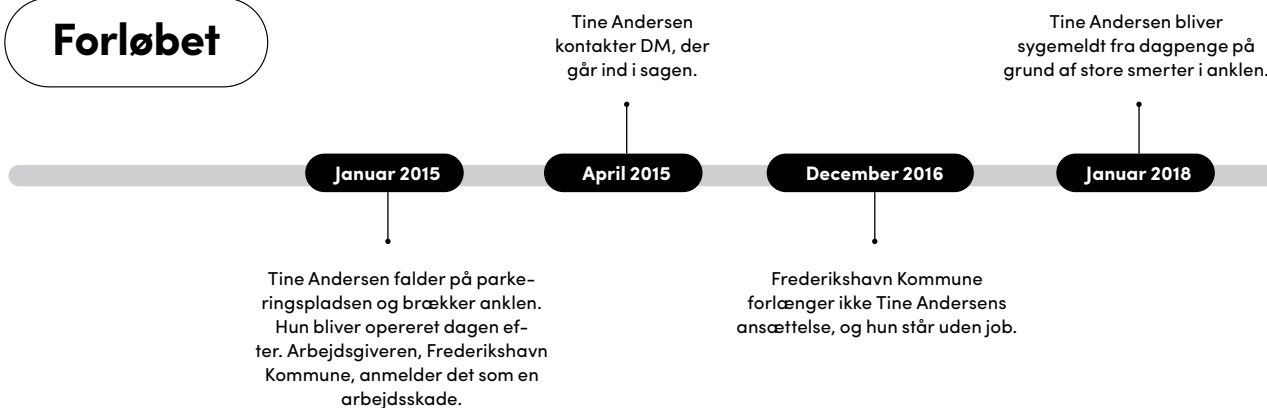
Samtidig oplevede hun, at hun faldt mellem to stole: Hun var for rask til at være sygemeldt, men ikke syg nok til at være på dagpenge.

Tine Andersen, der har været selvstændig og altid har arbejdet, skulle vænne sig til at være en del af et system.

Forløbet

→ En helt ny verden

I takt med at arbejdsskadesagen gik sin gang, fik Tine Andersen indblik i en helt ny verden, som handlede om forskellige instanser, der skulle tage stilling til hendes liv. Hvor meget mén hun havde fået efter faldet, og om hun havde mistet noget af sin erhvervsevne. Derfor så hun en del speciallæger og skulle igennem et forløb med arbejdsprøvning. Hun var taknemmelig for, at DM's advokat Joachim Faber-Rod undervejs gav sig tid til at forklare sagsforløbet og var god til at dele det op, så det blev til at overskue.

Tine Andersen kunne slet ikke kende det billede, modparten tegnede af hende. Hun havde altid knoklet. Havde læst på universitetet i Paris og Cambridge og senere uddannet sig til designer og været selvstændig med butikker i både Aarhus og København, før hun efter 21 år væk fra hjembyen flyttede tilbage til Søby i Nordjylland for at komme tættere på sin mor og sin tvillingesøster. En søster, som desværre fik konstateret uhelbredelig kræft i efteråret 2019, og som hun mistede i november 2021. En livskrise, som selvfølgelig påvirkede Tine Andersen.

Før og efter faldet havde Tine Andersen haft nogle uoverensstemmelser på arbejdet, som midlertidigt havde påvirket hende, men som ikke var af en karakter, der inden skaden ville have medført sygemelding eller fravær fra arbejdet, og som heller ikke ville have nedsat hendes erhvervsevne.

Kontakt DM

- Kontakt DM hurtigst muligt, hvis du kommer til skade på dit arbejde, så du kan få den rigtige vejledning om, hvordan du og DM håndterer situationen, og hvad DM gør fremadrettet.
- Hvis Tine Andersen skulle have ført sagen som privatperson uden om DM, kunne regningen til egen advokat snildt have løbet op i 300.000 kr. og derudover det samme til modpartens advokat, hvis hun tabte sagen. Det er grunden til, at man som privatperson som regel må opgive at føre den type sager.

Inden sagen blev forelagt for Retslægerådet, brugte kommunen oplysningerne om uoverensstemmelser på arbejdspladsen og den midlertidige beskedne påvirkning, det havde ført med sig, som argumenter for, at det var hendes psykiske tilstand uafhængigt af arbejdsskaden, der førte til, at hun havde mistet noget af sin erhvervsevne, og ikke det komplicerede benbrud og følgerne efter det, der gjorde, at hun havde mistet en stor del af sin erhvervsevne for altid.

Derfor var det en lettelse, at Retslægerådet ad to omgange gav DM og Tine Andersen ret i, at hendes nedsatte erhvervsevne skyldtes skaden i anklen. På fagsprog hedder det, at rådet støttede årsagssammenhængen mellem skaden og de rejste krav om erstatning.

DM anlagde sag

I starten af 2020 indledte DM på vegne af Tine Andersen en retssag mod Frederikshavn Kommune, som via sit forsikringsselskab nægtede at betale mere end omkring 38.000 kr. for svie og smerte og desuden kun ville betale erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for fire måneder i 2015.

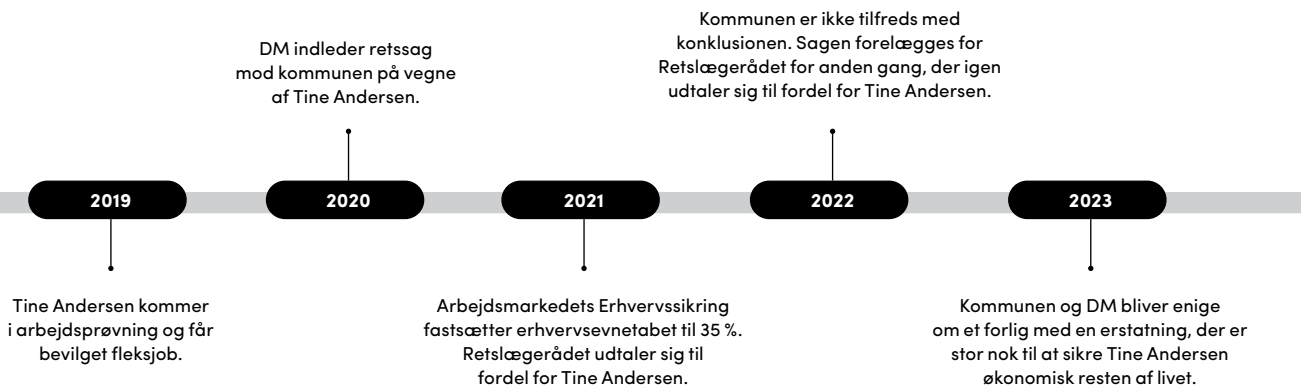
Det var under forberedelsen til retssagen, at kommunen to gange forlangte en udtalelse fra Retslægerådet. En ikke usædvanlig procedure, forklarer Joachim Faber-Rod, som sendte et sagsforløb på 274 sider til Retslægerådet, første gang sagen blev forelagt rådet den 10. juli 2020.

Næsten halvandet år senere udtalte rådet sig første gang til Tine Andersens fordel. Men det var ikke nok for modparten, som ønskede flere vurderinger hos Retslægerådet.

Derfor sendte Joachim Faber-Rod uddybende materiale til Retslægerådet den 14. marts 2022, og rådet udtalte sig endnu en gang til fordel for Tine Andersen. Denne gang var sagsbehandlingstiden kortere, da rådet allerede var inde i sagen, og udtalelsen kom i september 2022.

Endelig kom der et punktum

I januar 2023 tilbød kommunen et forlig, og efter de endelige forhandlinger herefter, som sikrede Tine Andersen frem til alderspensionen, ringede Joachim Faber-Rod en dag i marts til hende og fortalte, at nu var forliget helt på plads.

Sagen var slut. Tine Andersen fik en wauw-for-nemmelse indeni. Arbejdsdagen i webshoppen, hvor hun nu arbejder, var ved at være forbi, så hun pakkede sammen og kørte hjem i sin sortgrå Fiat 500 med automatgear. Hendes ben kunne ikke holde til en bil med manuelt gear, så Beetlen var for længst skiftet ud.

Hjemme hos sig selv ringede hun til sin mor, som havde lagt øre til hende i alle de otte år. Bagefter sad hun længe helt stille i sin lejlighed og kiggede ud over vandet.

Hun var rørt og taknemmelig over, at familien, Joachim Faber-Rod og DM havde støttet hende i alle de otte år.

Hun mærkede lettelsen brede sig. Endelig var der sat punktum i sagen.

Arbejdsidentiteten er blevet en anden

I august 2019 fik Tine Andersen bevilget fleksjob, og hendes erhvervsvennetab blev i maj 2021 endeligt fastsat til 35 procent.

Hun arbejder nu 12 timer om ugen i en webshop, som sælger livsstilsprodukter, og er utrolig glad for det, selv om hun ikke ville have valgt det inden ulykken. Som tekstforfatter kan hun bruge sine uddannelser, når hun skriver nyhedsbreve, laver marketingskampagner, skriver tekster og finder og behandler billeder.

Men arbejdsidentiteten er blevet en anden. Hun er langsommere om at løse opgaverne, har ondt og skal hvile og har derfor fordelt de 12 timer på fire dage.

Hun, der har været selvstændig og altid har arbejdet, skal vænne sig til at være en del af et system. Det har hun kæmpet med.

Erstatningen efter ulykken kompenserer for den lave løn, som et fleksjob indbringer. En del af beløbet er brugt på den lejlighed, hun bor i, og resten skal bruges på en pensionsopsparing, så hun kan få ro og tryk.

Erstatningen for mén og tabt arbejdsfortjeneste har været dyrt købt, og hun ville 100 procent gerne være den foruden. Men som menneske er hun kommet dertil, hvor også det næstbedste kan være rigtig godt. For Tine Andersen er det et aktivt valg, at hun ikke er bitter over den drejning, hendes liv har taget. Hun har valgt at have det godt. ▀

For 8 år siden fik Tine Andersen en arbejdsskade, da hun faldt på arbejdspladsens spejlglatte parkeringsplads og brækkede anklen. Nu er sagen endelig slut, og hun har med hjælp fra DM fået erstatning for mén og tabt arbejdsfortjeneste.

Derfor tager en arbejdsskadesag så lang tid

Tine Andersen ventede i 8 år på, at hendes arbejdsskadesag blev afgjort, og selv om det lyder voldsomt, er det ikke usædvanligt, fortæller Joachim Faber-Rod, der er DM's advokat med speciale i arbejdsskader.

»For at udregne erstatningen er vi nødt til at vide, hvordan livet efter skaden former sig, og om der kommer et erhvervsvennetab«, forklarer Joachim Faber-Rod.

Man skal ofte forbi mindst én speciallæge og måske i arbejdsprøvning. Processen er ofte hård.

»Man er presset økonomisk,

da pengene først kommer på efterkant, og man er i kontakt med mange forskellige instanser. Derfor har medlemmerne brug for at få en tidshorison, så de kan forberede sig på, at det tager lang tid«, siger han.

»Derfor er noget af det vigtigste at være der for dem i processen og etablere det rigtige grundlag for, at de får den rigtige erstatning til sidst. Erstatningen er næsten altid for lille, men hvis de får den rigtige erstatning, kan de klare sig frem til pensionen, selv om skaden er sket«, siger Joachim Faber-Rod.

ChatGPT:

Pludselig er universiteternes krav til studerende nyttesløse

Studerende trænes i at reproducere viden, men programmer som ChatGPT kan gøre det lige så godt eller bedre. Så hvad nu? Indtil videre går en pakistansk forsker i Odense offensivt til værks.

→ På H.C. Andersen Centret ved Syddansk Universitet finder man en pakistansk post.doc., der forsker i den lille pige med svovlstikkerne. Og selv om H.C. Andersen associerer til gamle bøger og gulnet papir, har ph.d. Mushtaq Bilal en hobby og mission, der godt nok handler om at skrive, men ikke med pen og blækhus, som H.C. Andersen gjorde det

»Jeg simplificerer den akademiske skriveproces«, skriver den pakistanske H.C. Andersen-forsker om sig selv på Twitter. En mission, der hurtigt har skaffet ham 180.000 følgere.

Han deler råd og tips, fx om brugen af Jenni.ai, en ChatGPT-baseret skriveassistent. Jenni.ai genererer akademiske sætninger i realtid alene baseret på en problemformulering.

»Hvis du ikke kan lide sætningen, kan du trykke på Ctrl + J, og Jenni giver dig en alternativ sætning. Hvis du vil uddybe et emne, kan du bede Jenni om at skrive

mere i dybden«, skriver Mushtaq Bilal til sine følgere.

»Der findes langt mere interessante AI-baserede programmer, men faktisk kan Jenni.ai hjælpe dig med at komme i gang med at skrive, hvis du kigger på en tom skærm«, siger Mushtaq Bilal til Akademikerbladet.

Han nævner fx scite.ai, som er baseret på citater fra 34 mio. videnskabelige tekster, og som i modsætning til ChatGPT leverer præcise referencer til de artikler, den citerer, når man stiller den et spørgsmål.

ChatGPT har ellers sendt chokbølger gennem uddannelsessystemerne med sin evne til at bestå de sværeste eksamener og formulere klare og præcise tekster på sekunder.

For hvordan ser fremtiden ud, når ChatGPT allerede nu i 79 procent af tilfældene leverer mere kvalificeret og empatisk rådgivning til patienter, end læger med lange universitetsuddannelser gør, som en test foretaget af læger ved University of California fx viser.

Studerende kan ikke tvinges til at skrive

Mushtaq Bilal, der er uddannet i komparativ litteratur, virker ikke synderligt bekymret over fremtiden for de akademiske fag, heller ikke sit eget.

»Kun rige mennesker bør kaste sig over litteraturstudier«, siger post-docen, der stammer fra en arbejderfamilie i Karachi og allerede efter et halvt år på SDU har oplevet kolleger blive fyret på grund af besparelser.

Hans syn på den akademiske skriveproces er også ret pragmatisk.

»Ligesom enhver anden akademiker synes jeg, sproget er utrolig vigtigt. Men jeg mener ikke, det bør være et krav at lære at skrive akademisk. I hvert fald ikke for studerende, der måske drømmer om at etablere en startup«, siger Mushtaq Bilal.

At studerende bruger ChatGPT til at producere en tekst, synes han ikke er bekymrende. Men hvis det skyldes, at de ikke er interesserede i at lære at skrive, er det bekymrende, fordi universiteterne dermed kæmper en tabt kamp.

Problemstillingen er ikke ny, for studerende har tidligere kunnet slippe af sted med at plagiere.

»Hvis du som underviser får 10 afhandlinger på hver 80 sider, hvor

»De her teknologier sætter spørgsmålstegn ved 98 procent af det, vi gør i uddannelsessystemet, fordi vi har bygget rigtig meget op omkring de studerendes evne til at reproducere viden på forskellige niveauer, men som så for det meste er under det niveau, kunstig intelligens kan præstere«.

Anders Søgaard, professor, Københavns Universitet

meget tid har du så til at sætte dig ordentligt ind i den studerendes arbejde, når du samtidig er overbelæst med forskning og administrative opgaver? Slet ikke nok. Så i forvejen er der et gensidigt bedrag indlejret i uddannelserne. Sådan er det i hvert fald i USA og Pakistan«, siger Mushtaq Bilal.

Et forkert fokus

Og ja, også de danske universiteter har et problem, mener Søren Hauberg, professor i maskinlæring ved Institut for Matematik og Computer Science på DTU.

»Det hudløst ærlige svar er, at en del af vores evalueringmetoder er baseret på, om du er god til at formulere dig. Vi kigger på, om de studerende skriver godt. Ikke kun om de har teknisk kunnen, hvilket på mange måder er rigtig trist«, siger han og tilføjer:

»Når vores evalueringssystem nu står med et problem, skyldes det måske, at vi har fokuseret på ting, der ikke er vigtige«.

Anders Søgaard, professor i natural language processing ved Københavns Universitet, er enig.

»De her teknologier sætter spørgsmålstegn ved 98 procent af det, vi gør i uddannelsessystemet, fordi vi har bygget rigtig meget op omkring de studerendes evne til at reproducere viden på forskellige niveauer, men som så for det meste er under det niveau, kunstig intelligens kan præstere«, siger han.

Men er brugen af Jenni.ai så snyd →

ANNONCE

Sommerbolig i Sydfrankrig.

Drømmer du om en sommerbolig i Sydfrankrig (Nyons), så kontakt mig på tlf. 24 25 42 21 eller mail: zofiafinn@gmail.com

→ eller bare et smart redskab for skriveblokerede studerende og forskere? Mushtaq Bilal hælder til det sidste, men ikke alle er enige. For eksempel skriver tidsskriftet Science på sin hjemmeside, at tekst genereret af »AI, maskinlæring eller lignende algoritmiske værktøjer ikke kan anvendes i artikler, der udgives i Science-tidsskrifter«. En overtrædelse af denne politik anses af Science for videnskabelig uredelighed.

ChatGPT-fortalere peger omvendt på, at det svarer til at forbyde brugen af lommeregner. Tidsskrifterne er – ligesom uddannelsessystemerne – blevet »overrumplede og render forvirrede rundt«, som Peter Sandøe, professor i bioetik ved Københavns Universitet, udtrykker det over for Akademikerbladet.

Tag fx Elsevier, forlagskonglomeratet, der udgiver mere end 2.700 tidsskrifter. Indtil for ganske nylig stod der under »author duties« på Elseviers hjemmeside, at AI-assisterede teknologier ikke må »erstatte forskeropgaver såsom at producere videnskabelige indsigter, analysere eller fortolke data eller drage videnskabelige konklusioner«.

Teksten er nu fjernet fra hjemmesiden til fordel for tilkendegivelse af, at Elsevier godt er klar over, at AI-redskaber bruges inden for en række forskningsområder, fx til at analysere data. Om selve skriveprocessen hedder det til gengæld, at AI kun kan bruges til at »forbedre læsbarhed og sprog i værket«.

Hvor går grænsen?

Ifølge Peter Sandøe, der også er medlem af KU's praksisudvalg, må det afgørende i brugen af AI imidlertid være transparens.

»En gammel professor som mig må gerne hyre en forskningsassistent, der fx sidder og samler litteraturen for mig. Det centrale er imidlertid, at jeg selv kan stå inde for det og krediterer assistenten«, siger Peter Sandøe.

Han bakker op om en tilgang til brug af AI-genereret tekst, som tidsskriftet Accountability in Research har foreslået: At man som forfatter må tage fuldt ansvar for tekstens faktuelle og kildemæssige nøjagtig-

»Ligesom enhver anden akademiker synes jeg, sproget er utrolig vigtigt. Men jeg mener ikke, det bør være et krav at lære at skrive akademisk, i hvert fald ikke for studerende«.

Mushtaq Bilal, postdoc, SDU

hed, dens argumentation og dens originalitet.

Kan studerende så bruge ChatGPT til at skrive opgaven og sætte sig ind i indholdet bagefter?

»Svaret er nok, at vi skal blive bedre til at lave opgaver, hvor den studerendes eget intellektuelle bidrag bliver tydeliggjort. En plagieret opgave skal jo i dag bare et par ture gennem ChatGPT, så fanger du det aldrig«, siger Peter Sandøe.

Tænkning kan ikke outsources

Mushtaq Bilal gentager igen og igen på Twitter, at man skal outsource arbejdet til AI, »ikke sin tænkning«.

Men hvor går så grænsen?

»Forestil dig, at jeg har fundet en ambivalens i Andersens »Fyrtøjet«, som minder mig om et begreb hos den russiske teoretiker Mikhail Bakhtin. Jeg bruger appen Elicit til at brainstorme ideer og forsknings-spørgsmål. Efterfølgende har jeg en samtale med en kollega om det, hvor jeg bruger Supernormal AI til at generere et referat af samtalen og ChatGPT til at renskrive mine tanker. Så efter en times arbejde har jeg et udkast, som jeg kan polere og bruge som en del af en artikel«, lyder det fra Mushtaq Bilal.

I et tweet har Mushtaq Bilal skrevet om »gode og dårlige« måder at bruge ChatGPT på til akademiske formål. Blandt de dårlige er brug af ChatGPT til at generere indhold. Til de gode hører at få botten til at udarbejde en overordnet struktur og ramme på en artikel inklusive kapitloverskrifter og underrubrikker. →

Mushtaq Bilal

- Postdoc ved Syddansk Universitets H.C. Andersen Center.
- Bor i Odense med sin kone og to børn.
- Har kastet sig over brugen af AI til akademisk skrivning, som han skriver om til sine mange Twitter-følgere.

Akademiske opgaver, der normalt tager timevis, kan ifølge Mushtaq Bilal klares i få snuptag med den rette brug af AI-værktøjer. Men man kan ikke outsource sin tænkning, lyder hans formaning til de mange følgere på Twitter.

→ *Hvis studerende spørger dig, om de kan bruge en app til at generere et udkast ud fra to dokumenter med noter og et tredje med løsrevne citater, hvad siger du så?*

»At jeg prøver at lære dem at skrive, fordi det er en brugbar evne, man kan tjene penge på, så man kan leve et sundt og godt liv. Hvis de er med på det og vil bruge ChatGPT, så er det fint, så længe de tænker selv og ønsker at bidrage med nye indsigter. For det er, hvad folk vil have«.

Fremtiden

At bidrage med originale ideer er ChatGPT i hvert fald ikke på nuværende tidspunkt særlig god til. Og selvom sprogmodellens løbende forbedringer overrasker eksperter, er grundprincippet det samme.

»Den er trænet til at fuldføre sætninger. Hvis jeg siger 'Højt fra træets grønne top', er den trænet til at fuldføre sætningen med et svar, der giver sproglig mening på baggrund af enorme data. Men garantien for, at den svarer korrekt, er kun statistisk«, siger Søren Hauberg.

Og mens en bank som Goldman

Sachs forudser millioner af overflødiggjorte vidensjob, bruger Søren Hauberg det til en oplagt allegori, der skabte hovedrysten i uddannelsessystemet i 1970'erne og omvæltninger på arbejdsmarkedet.

»Ligesom med lommeregneren bliver nogle af vores nuværende opgaver markant nemmere, men det betyder bare, at der kommer flere opgaver til. Vi kan accelerere hastigheden, hvormed vi forsker. Og tilsvarende med de studerende. Når vi får integreret de her ting, så håber jeg, vi får studerende, der kan meget mere end i dag«, siger han.

Håbet skyldes, at Søren Hauberg blankt indrømmer, at han ikke kender svaret på, hvad der skal ske med uddannelserne.

Anders Søgaard vedkender sig samme usikkerhed.

»Jeg er ikke pædagogisk forsker, men jeg observerer, at når jeg sender studerende ud i verden, er det sjældent, at man spørger til deres karakterer. Men mere: Hvad er det fedeste projekt, du har lavet, og hvad vil du? Hvad kan du, der flytter horisonten for, hvad vi kan?« siger han.

»Det fokus må være værd at holde fast i. Masseproduktion af viden bliver på en måde mindre relevant, og vi skal måske i højere grad facilitere, at den enkelte studerende kan lave projekter ud af boksen. Så måske bliver der mere vejledning frem for undervisning«, siger han.

Mushtaq Bilals søn på 14 år gider ikke lære at skrive. Men faderen frygter ikke for sønnens fremtid, heller ikke hvad kunstig intelligens skal gøre ved den.

»Jeg spekulerer en del over det, men uden frygt. Min mor var syerske, og vi havde få ressourcer, så min søn er rimeligt godt stillet. Han har et godt hoved på skuldrene og en fin jordforbrændelse. Men jeg vil advare ham kraftigt mod at studere litteratur«. ▀

5 AI-programmer til studerende

ChatGPT kan meget, men der er også meget, den ikke kan, fx leverer den ikke altid korrekte svar. Hvis du er på udkig efter seriøse AI-programmer til studierne, foreslår Mushtaq Bilal Blandt andet følgende fem. Hans favoritprogram er imidlertid ikke på listen, for det er ikke AI-baseret. Det hedder Zotero og hjælper dig med at indsamle, organisere, annotere, citere og dele forskning. Og så er det gratis.

Jenni.ai

Skriver teksten for dig

Er du bange for en tom lysende skærm og skriveblokeringer? Den GPT-4-baserede Jenni giver dig tekstforslag (som i hele sætninger!) i realtid alene baseret på nøgleord, og Jenni kan foreslå forbedringer af din egen tekst.

Først skriver du en overskrift. Skriver du fx 'Four Day Work Week', replicerer Jenni prompte med: 'The four-day work week is a concept that has gained increasing popularity in recent years as an alternative to the traditional five-day work week'. Starter du næste sætning med ordet 'Proponents', foreslår Jenni straks følgende: »... of the 4-day work week argue that it can reduce stress and burnout, increase productivity, and improve employee morale'. Man kan acceptere tekstforslaget, bede om alternativer, uddybende argumenter og modargumenter. Jenni kan også udføre plagiatkontrol. Med andre ord kan du få Jenni til at skrive hele teksten for dig. Men det bør du nok ikke ...

Koster 20 dollars om måneden.

Paperpal

Hjælper dig med at skrive akademisk

Paperpal er en af de få apps, der er særligt rettet mod akademiske skriveprocesser. Paperpal er trænet i flere millioner forskningsmanuskripter. Appen 'forstår' kontekst og kan gennemskue komplekse fejl og foreslå forbedringer. Den er trænet i akademisk sprogbrug og jargon. Paperpal kan reformulere uklare eller forvirrende sætninger. Den tjekker figurer, tabeller, citater. Ifølge Paperpal er en ny funktion på vej, der opdager uoverensstemmelser i teksten. Med andre ord en slags akademisk redaktør. Man kan arbejde i 25 sprog, herunder dansk.

Koster 12 dollars om måneden.

Scite

Giver dig kildehenvisninger

Det er ikke helt grundløst, når scite.ai beskrives som et helt utroligt smart værktøj for studerende og forskere. Folkene bag har ekstraheret og analyseret 1,2 mia. citater fra 34 mio. videnskabelige tekster. Stiller man den et spørgsmål, giver den – i modsætning til ChatGPT – en liste over artikler, som den citerer i sit svar. Man kan se, hvordan og hvor i en artikel en tekst er citeret, ligesom du bliver oplyst om, hvorvidt et citat støtter eller kontrasterer påstande i en given publikation, eller om den blot nævner publikationen. Du kan udsætte en pdf-fil, du selv uploader, for samme undersøgelse.

Koster 20 dollars om måneden.

Research Rabbit

Den hurtige litteratursamler

'Spotify for forskning' kaldes Research Rabbit af dets grundlæggere. Med andre ord kan du bruge redskabet til at samle den litteratur, du bruger eller interesserer dig for, ligesom softwaren lærer af dine interesser og kommer med anbefalinger. Du starter simpelthen bare med at vælge et værk, hvorefter appen finder andre relevante værker inden for det emne, du interesserer dig for. Kan også visualisere netværket mellem forskellige forfattere og forskningsemner.

Appen er gratis. En lidt mere avanceret app af samme type er Inciteful.

Citation Machine

Appen kvalitetssikrer din litteraturliste

Det kan være enormt besværligt at få styr på citater, henvisninger og litteraturliste.

Citation Machine fra Chegg er et af mange onlineredskaber, der gør det hele for dig. Appen genererer automatisk korrekte citater og præcise kildehenvisninger. Kan indstilles til en lang række citationsstandarder og kan udvides med plagiatkontrol.

Koster 10 dollars om måneden.

Leas chef ringede kl. 23 om aftenen:

Han blev sur, hvis jeg ikke tog den

13 kilder fortæller nu om et giftigt arbejdsmiljø under direktør Carl Emmanuel Larsen på Danmarks ældste idrætsuddannelse. Han ønsker ikke at udtale sig.

→ Manipulerende ledelse, ubegrundede fyringer, konstant udskiftning af medarbejdere og psykisk hårdt arbejdspress.

Det har i årevis været virkeligheden for flere af de ansatte på Paul Petersens Idrætsinstitut, der er en privat videregående uddannelse i København.

Akademikerbladet har været i kontakt med 12 tidligere og en enkelt nuværende ansat, der fortæller om dårligt arbejdsmiljø under direktøren for uddannelsen, Carl Emmanuel Larsen.

»Emmanuel er ekstremt styrende. I dag kan jeg tydeligt se, hvilket manipulerende spil jeg har været en del af, og hvilket psykisk hårdt arbejdspress jeg har været igennem«, siger Lea Blom, der er uddannet kandidat i idræt fra Københavns Universitet. Hun var ansat som underviser og senere leder af idrætslinjen på instituttet fra 2019 til 2022.

Paul Petersens Idrætsinstitut kalder sig selv for Danmarks ældste eksisterende idrætsuddannelse. De studerende uddanner sig til idrætslærere og betaler 100.000 kr. for 10 måneder. Uddannelsen er SU-godkendt.

Lea Blom var underviser på Paul Petersens Idrætsinstitut og blev psykisk hårdt presset af direktør Carl Emmanuel Larsen. »Han kunne ringe til mig kl. 23 om aftenen, og hvis jeg ikke tog telefonen, sendte han beskeder om, at jeg skulle ringe tilbage«, fortæller hun.

Carl Emmanuel Larsen er blevet foreholdt kritikken, men ønsker ikke at udtale sig til Akademikerbladet.

Kritik kan føre til fyring

Flere af de tidligere ansatte fortæller om konstant udskiftning af medarbejdere. Enten forlader medarbejderne selv stedet på grund af arbejdsmiljøet, eller også bliver de fyret, lyder det.

»Jeg oplevede en fælles forståelse af, at hvis man gik på tværs af planerne eller blev for kritisk, risikerede man at blive fyret«, siger en tidligere ansat.

»Jeg sagde ham engang imod på et møde, og der fik jeg et opkald efterfølgende fra ham med en reprimande. Man måtte ikke modsætte sig ham eller udfordre ham. Jeg talte med flere af mine kolleger om, at det nemmeste var at lyve og lade, som om alt var godt«, fortæller en anden.

Brud på tavshedspligt og fyring under sygemelding

På et tidspunkt bad Carl Emmanuel Larsen en medarbejder om at tale med en bestemt erhvervspsykolog om samarbejdet på arbejdspladsen.

Efter mødet opdagede medarbejderen, at psykologen havde givet fortrolige oplysninger videre til en kollega.

»Jeg havde fortalt om nogle personlige ting, fordi jeg var overbevist om, at det var en fortrolig samtale. Psykologen havde jo tavshedspligt. Men den var blevet brudt over for min kollega«, siger vedkommende.

Normalt ringede Carl Emmanuel Larsen dagligt til medarbejderen og ofte →

Hvad er Paul Petersens Idrætsinstitut?

Paul Petersens Idrætsinstitut er en privat uddannelse i København. Den varer 10 måneder og koster omkring 100.000 kr. Studiet er SU-godkendt.

Der er omkring 165 studerende på uddannelsen og ifølge instituttets hjemmeside tilknyttet 29 undervisere.

→ med ros. Efter mødet med psykologen hørte medarbejderen ingenting fra ham længere.

»Min fornemmelse var, at psykologen også havde fortalt om informationerne til Emmanuel. Hans adfærd ændrede sig nemlig meget over for mig lige efter mødet«, siger vedkommende.

Medarbejderen blev efterfølgende sygemeldt med stress. Kort tid efter landede der en besked i medarbejderens mail om, at pågældendes stilling var blevet nedlagt på grund af økonomi – på trods af at denne en måned forinden var blevet lovet lønforhøjelse af direktøren.

Akademikerbladet har været i kontakt med erhvervspsykologen, der ikke ønsker at udtale sig.

Bagtalte medarbejdere

Det var en del af hverdagen, at medarbejderne blev bagtalt af Carl Emmanuel Larsen, fortæller flere tidligere ansatte.

»Han udleverede medarbejdere over for hinanden og skabte et meget giftigt sladder miljø«, siger en tidligere ansat. Også Lea Blom oplevede, hvordan direktøren 'spillede medarbejderne ud mod hinanden'.

»Min fornemmelse var, at psykologen også havde fortalt om informationerne til Emmanuel«.

TIDLIGERE ANSAT PÅ
PAUL PETERSENS IDRÆTSINSTITUT

Bag om historien

Akademikerbladet har afdækket flere kritisable forhold på uddannelsen Paul Petersens Idrætsinstitut på akademikerbladet.dk. Artiklerne her er forkortede versioner af den fulde dækning.

Flere af de tidligere ansatte ønsker at fortælle om deres oplevelser for at advare kommende ansatte om arbejdspladsen. Størstedelen ønsker at være anonyme af hensyn til fremtidige arbejdsforhold.

Journalisten bag artiklerne er selv tidligere studerende på Paul Petersens Idrætsinstitut og er efter endt uddannelse blevet opmærksom på de kritisable forhold.

Hun fortæller, hvordan hun fik historier at vide om særligt tidligere ansatte, der handlede om personlige ting som for eksempel kæresteforhold og alkoholproblemer.

Hvorfor sagde du ikke noget til ham om hans ledelsesstil?

»Vi var faktisk nogle medarbejdere, der på et tidspunkt prøvede at sige til ham, at det ville fungere bedre, hvis han trak sig tilbage fra selve underviserdelen og i stedet kun stod for strategien og samarbejdspartnerne, som han var rigtig dygtig til. Men det ændrede ikke på noget«, siger Lea Blom.

»I dag ville jeg ønske, at jeg havde konfronteret ham. Det var, som om alle vidste, hvad der foregik, men ingen talte om det«. ■

Underviser blev bedt om at forfalske litteraturlisten – nu klager studerende over uddannelsen

Uddannelses- og Forskningsstyrelsen overvejer at gå ind i sagen efter beretninger om ukvalificerede undervisere og lav kvalitet på Paul Petersens Idrætsinstitut.

→ 24 studerende på Paul Petersens Idrætsinstitut afleverede i april et klagebrev til deres nærmeste underviser.

»Flere af underviserne har Paul Petersens Idrætsinstitut som deres højeste uddannelsesniveau. Til trods for at praksiserfaring spiller en rolle, har mange af underviserne ingen eksisterende undervisnings erfaring, hvilket desværre også skinner igennem i deres planlægning og tilrettelægning af undervisningen«, lyder det i brevet.

Den udlægning bekræfter flere tidligere undervisere over for Akademikerbladet.

»Jeg var overrasket over, hvor nemt det var at blive underviser derinde, uden at nogen gik op i, hvad jeg havde af kvalifikationer. Jeg var på ingen måde kompetent til at uddanne andre i faget, hvilket jeg fortalte direktøren for uddannelsen«, siger en tidligere underviser, der ønsker at være anonym.

Bedt om at forfalske litteraturlisten

Paul Petersens Idrætsinstitut er godkendt til SU, og det undrer Lea Blom, der var ansat på instituttet som underviser og senere leder af idrætslinjen.

»Det virker underligt, at en uddannelse kan godkendes til SU, når underviserne ikke er kvalificerede til at undervise på en videregående uddannelse«, siger hun.

Paul Petersens Idrætsinstitut blev godkendt til SU i perioden 2020-2024, viser en aktindsigt. Det fremgår af aktindsigten, at ingen af de medarbejdere, der var ansat på idrætslinjen på daværende tidspunkt, er ansat i samme stillinger på instituttet i dag.

Paul Petersens Idrætsinstitut skal i år sende en ny ansøgning for at blive SU-godkendt fra skoleåret 2024/2025, og her er der en række krav fra Uddannelses- og Forskningsministeriet. De omhandler længden på uddannelsen, krav til censo-

rer, og at uddannelsen skal være erhvervsrettet og tilrettelagt som heltidsundervisning. Derudover skal Danmarks Akkrediteringsinstitution foretage en vurdering baseret på en skriftlig redegørelse fra uddannelsens ledelse og et besøg på uddannelsesstedet.

En tidligere ansat, der ønsker at være anonym af hensyn til fremtidige arbejdsforhold, fortæller til Akademikerbladet, at vedkommende, inden sit stop på instituttet, blev bedt

om at lægge litteratur ind på gamle lektioner i skemaet.

»Det blev nævnt, at der skulle være styr på tingene inden næste SU-godkendelse. Problemet er, at de studerende ikke er blevet bedt om at læse litteraturen. Det skal bare se sådan ud inden SU-godkendelsen. Det virkede meget underligt«, siger den tidligere underviser.

Uddannelses- og Forskningsstyrelsen overvejer nu at gå ind i sagen, lyder det i en mail til Akademikerbladet. ▴

DO IT IN ENGLISH, BUT DO IT RIGHT!

Amerikansk ph.d. med alsidig samfundsvidenskabelig baggrund tilbyder oversættelse fra dansk til engelsk og redigering/finpudsning af dine engelske tekster. Også omskrivning af alle slags manuskripter.

Bøger, ph.d. afhandlinger, artikler, rapporter, ERC proposals, projektbeskrivelser, webtekster, ansøgninger, TORs, summaries mm.

Hurtig service, højeste kvalitet, rimelige priser. Mangler du kvalificeret modspil? Vil du have en 'reader from Hell?' Kontakt mig.

**Mange kan oversætte.
Jeg kan skrive.**

Steven Sampson
stevensampson@hotmail.com
tlf. 2074 1264

Simone kalder det falsk markedsføring:

Jeg har spildt 100.000 kr.

Simone Börner tog på Paul Petersens Idrætsinstitut for at blive idrætslærer. Problemet er, at uddannelsen slet ikke giver ret til at kalde sig faglærer i idræt.

Simone Börner havde læst på Paul Petersens Idrætsinstituts hjemmeside, at hun med uddannelsen i ryggen kunne blive idrætslærer. Hun tog 10 måneders orlov fra sit fuldtidsjob og betalte 100.000 kr. for uddannelsen, som viste sig ikke at give ret til at kalde sig faglærer i idræt.

→ Simone Börner tog ti måneders orlov fra sit fuldtidsarbejde som socialpædagog for at videreudanne sig til idrætslærer på Paul Petersens Idrætsinstitut.

Hun havde læst på instituttets hjemmeside, at hun med uddannelsen i ryggen kunne blive idrætslærer.

»Jeg vil gerne arbejde med idræt, så det virkede som en god løsning for mig at betale de 100.000 kr., som uddannelsen koster, så jeg kunne arbejde som idrætslærer på folkeskoler eller specialskoler i fremtiden«, siger Simone Börner.

Nu viser en aktindsigt, som Akademikerbladet har fået, at uddannelsen ikke giver ret til betegnelsen faglærer i idræt – og ledelsen har vidst det i flere år.

»Når det gælder folkeskoler, ønsker Akkrediteringsinstitutionen at gøre opmærksom på, at idrætsuddannelsen på Paul Petersens Idrætsinstitut ikke

giver dimittenderne ret til en titel som faglærer, og at dette kunne stå klarere i uddannelsens informationsmateriale«, står der i SU-godkendelsen fra 2020.

Ordet »ikke« er understreget af Akkrediteringsinstitutionen, der hører under Uddannelses- og Forskningsministeriet.

»Hvis jeg havde vidst, at jeg ikke blev faglærer i idræt, havde jeg ikke taget uddannelsen. Jeg føler mig virkelig snydt, og jeg sidder tilbage med en følelse af, at jeg har spildt 100.000 kr. Det er at tage røven på os studerende at skjule den information«, siger Simone Börner.

Simone Börner har klaget til Forbrugerombudsmanden over falsk markedsføring. Efter klagen er ordet faglærer fjernet fra Paul Petersens Idrætsinstituts hjemmeside.

Direktør Carl Emmanuel Larsen ønsker ikke at udtale sig om sagen. ▀

»Jeg vil gerne arbejde med idræt, så det virkede som en god løsning for mig at betale de 100.000 kr., som uddannelsen koster«.

SIMONE BÖRNER

Ny Carlsbergfondets Forskningspulje 2023

**NY
CARLSBERG
FONDET**

NEW CARLSBERG FOUNDATION

Ny Carlsbergfondet opslår hermed forskningsstipendier inden for fondets fundatsbestemte arbejdsområde. Ny Carlsbergfondet virker til gavn for billedkunst samt kunstindustri, arkitektur og havekunst.

Formålet med Ny Carlsbergfondets Forskningspulje er at generere ny kunstvidenskabelig viden og samtidig bygge bro mellem universiteternes og kunstinstitutionernes forskning.

Der kan søges støtte inden for: (1) ph.d.-stipendier, (2) postdoc-stipendier samt (3) individuel projektstøtte. Både ph.d.-stipendier og postdoc-stipendier skal ansøges af et kunstmuseum/kunsthall/udstillingssted, mens den individuelle projektstøtte ansøges af kandidaten selv.

Ansøgningsfrist 26. september 2023

For ph.d.- og postdoc-stipendier gælder det, at et kunstmuseum/kunsthall/udstillingssted ansøger Ny Carlsbergfondet om at få tildelt et projekt. I særlige tilfælde

kan også kulturhistoriske museer ansøge, såfremt projektet har kunst som sit hovedfokus. Det er samtidig muligt for flere institutioner af ansøge i fællesskab. Projektforslaget skal indeholde en beskrivelse af projektets faglige område, dets relevans for kunstinstitutionen samt henvise til en foreløbig husningsaftale med et universitet.

Den individuelle projektstøtte gives til forløb på 3-12 måneders varighed og ansøges af individuelle ansøgere. Ansøger skal have en tilknytningsaftale med en institution (museum, universitet eller lignende), der står for administration af stipendiet. Ansøgere skal i ansøgningen dokumentere relevante faglige kvalifikationer for projektet.

Oplysninger om ansøgningsprocedure, krav og formalia og behandlingsforløb findes på www.ncf.dk.

Ansøgningen indsendes digitalt via Ny Carlsbergfondets ansøgningssystem. Der åbnes for ansøgninger fra 15. august 2023

Styrk dine kompetencer og få værktøjer til studiejob og studieliv

Som studerende og medlem af DM eller MA får du adgang til gratis kurser og arrangementer, som kan hjælpe dig i dit studieliv.

Du får også råd og vejledning om løn, lønforhold og gode råd til din ansættelseskontrakt.

Derudover kan du spare mange penge på rabatordninger - fx forsikringer, studiekonto og rabatter.

Jobsøgning

Vi hjælper dig i gang med jobsøgning efter endt studie med arrangementer, cv- og ansøgningstjek, karriererådgivning m.m.

Inspirationsarrangementer

En arrangementsrække hvor vi, i samarbejde med inspirerende personligheder, sætter fokus på emner, som er aktuelle og vigtige i samfundsdebatten. Mød blandt andet

- Maria Jencel og Ida-Sophia – 112 for venskaber
- Glenn Bech - Klasse, kultur og frihedslængsel

Gratis online kurser

Du har gratis adgang til over 60 forskellige kurser på onlinekurser.dk.

Værktøjskurser

Bliv skarp på værktøjer, du kan bruge i både dit studie- og arbejdsliv på vores online værktøjskurser, hvor du kan dygtiggøre dig i Photoshop, Excel, LaTeX, Præsentationsteknik, Komma, Python og mange flere

Sund Snak

Et skarpt og anderledes foredragsformat om fysisk og mental sundhed, som giver dig muligheden for at blive klogere på dig selv i fællesskab med andre.

Læs mere på studerende.dm.dk

Endnu en fagforening fusionerer med DM:

»Vores medlemmer arbejder side om side«

Efter fusionen bliver DM den største fagforening for kultur- og biblioteksansatte.

Den 1. januar i år fusionerede DM fuldt ud med jordbrugsakademikerne i fagforeningen JA og skov- og landskabsingeniørerne i DSL.

Nu bliver endnu en fagforening en del af fællesskabet. Den 1. november i år smelter Forbundet Kultur og Information (KI) sammen med DM. Det har medlemmerne besluttet ved en afstemning i marts, hvor hele 94 procent stemte ja.

»Fusionen mellem DM og KI giver rigtig god mening, for vi har medlemmer, der arbejder side om side på mange kulturarbejdspladser. Ved at slå os sammen og

dyrke fagligheden kan vi komme med flere løsninger på fremtidens udfordringer«, siger DM's forperson, Camilla Gregersen.

»DM har forhandlingsretten for dem, der bliver uddannet inden for it, og både KI og DM har allerede mange medlemmer, der arbejder med digitalisering. Jeg forventer stor beskæftigelse inden for det felt i fremtiden, og der skal vi være en relevant fagforening«, siger hun.

8 medarbejdere fra KI kommer med over i DM's sekretariat. KI's nuværende formand, Tine Segel, bliver ekstra næstformand i DM Kultur og Medier, når fusionen træder i kraft, og vil indtil da være observatør i DM's hovedbestyrelse.

»Efter fusionen bliver DM den største fagforening for kultur- og biblioteksansatte, hvilket giver et godt afsæt for vores fælles ambition om at tale kulturen og bibliotekernes værdi i samfundet op«, siger Tine Segel.

Med fusionen opretter DM en ny såkaldt faglig søjle, der skal stå for fagpolitik, arrangementer og fagligt indhold til de medlemmer, der arbejder med data, digitalisering og informatik. Sidste år blev en lignende søjle lanceret for medlemmer med biofaglig baggrund, DM BIO. 📌

HVEM ER FORBUNDET KULTUR OG INFORMATION?

- Har ca. 3.600 medlemmer.
- Mange er bibliotekarer – andre har en digital, kulturel eller kommunikationsfaglig uddannelse.
- Det tidligere Bibliotekarforbundet (skiftede navn i 2020).
- Stiftet i 1923.

TRE KORTE TIL

Tine Segel

Hvilke udfordringer ser du især kultur- og biblioteksansatte stå over for i den nærmeste fremtid?

Lige foran os står jo overenskomstforhandlinger for 2024. Det er meget konkret og nært. Der er en række udfordringer, vi skal have kigget på, som omhandler fx arbejdstid, fleksibilitet og forudsigelighed i arbejdet.

Mere overordnet har vi på biblioteksområdet oplevet besparelser gennem nu mange år, og det præger sektoren.

Bibliotekernes rolle har været heftigt diskuteret i den seneste tid, blandt andet i forbindelse med brugen af regnbuehylder til at promovere queer-litteratur og drag queens i børnehøjde på Frederiksberg Bibliotek. Hvad gør du dig af tanker om den diskussion?

Det, som står tilbage nu og her, er, at bibliotekerne som institution har en berettigelse og skaber en værdi ved at være en demokratisk spiller for debat og samtale. Det bliver udfordret af nogle grupper fra tid til anden. Men det må ikke medføre selvcensur på bibliotekerne, og det har vi også haft en god dialog med medlemmerne om.

Det biblioteksfaglige handler ikke om at tage stilling for eller imod nogle synspunkter, men derimod om at sørge for, at biblioteket står for alsidighed og aktualitet. Det er værdier, som kommer under pres, når vi ser, hvordan arrangementer kan føre til den grad af konflikt.

Mere og mere af vores samfund bliver digitaliseret. Udfordrer det bibliotekernes rolle og de ansattes arbejdsvilkår?

Algoritmerne styrer os, så vi nemt havner i ekkokamre som individer. Der har bibliotekerne en vigtig rolle at spille i forhold til at bryde dette, og de ansatte har og skal fortsat udvikle de faglige kompetencer inden for dette – vise bredde og give viden om det, man mangler indsigt i.

KI har også medlemmer, der er ansat uden for bibliotekerne, og vi kan se, at mængden af data i både offentlige og private virksomheder er så eksplosiv, at det ikke nødvendigvis er datakvaliteten og håndteringen af den, der er i top. Her har KI's og DM's medlemmer også vigtige kompetencer, der bidrager til at skabe bedre og mere brugerorienteret digitalisering.

Behold dine forsikringer – også efter at du er stoppet på dit job

→ Måden, vi arbejder på, er under stadig forandring. Flere af os vælger i perioder at trække stikket. Vi holder en arbejdspause med familien, tager freelanceopgaver og skifter arbejde.

Heldigvis er AkademikerPensions 160.000 medlemmer godt sikret i de mange tilfælde, hvor der er ændringer på jobfronten. Faktisk er det indbygget i pensionsordningen, at du som medlem automatisk beholder dine forsikringer i 12 måneder, efter at du er fratrukket et job.

Skulle du være så uheldig at blive alvorligt syg i løbet af de 12 måneder, hvor du ikke arbejder, træder dine forsikringer i kraft, og du kan få udbetalt et engangsbeløb fra din pensionsordning. Det kalder vi tryghed.

Du kan i øvrigt altid se, hvordan du er dækket, på dine personlige pensionsider på akademikerpension.dk. Her logger du på med MitID.

Vil du vide mere, er du altid velkommen til at kontakte os. 📧

Kenneth Petersen,
pensionsekspert
kep@akademikerpension.dk

Tlf. 21 49 21 61

Konference for kommunalt ansatte

Sammen skaber vi fremtidens arbejdsliv

Arbejdslivet og organisationer er under uforudsigelig forandring i disse år. Denne konference vil gøre dig klogere på, hvilke tendenser og nybrud, der er i gang på det kommunale arbejdsmarked lige nu i forhold til at skabe et mere fleksibelt arbejdsliv.

Programpunkter

- Tendenser og trends på arbejdsmarkedet
- Indflydelse på eget arbejde øger psykisk trivsel
- Den fleksible kommunale arbejdsplads
- Quiet quitting – den tavse protest mod et arbejdsliv, der ikke giver mening for den enkelte
- Arbejdsfællesskaber og engagement i det fleksible arbejdsliv
- Hvad kan I gøre på jeres arbejdsplads, hvis I vil have mere indflydelse på eget arbejdsliv?

Hvor og hvornår :

Kunstmuseum Brandts, Odense
31. august 2023 kl. 10-16

Gratis for medlemmer / 599,- for ikke-medlemmer

Din akademiske fagforening

Tayo er eneste politiker i DM Pensionist – så hvad gør hun nu?

Der er kun ét bestyrelsesmedlem i DM Pensionist. Alligevel er fremtiden lys for pensionisternes faglige fællesskab, siger Tayo Lill Andreassen.

→ *Tayo, hele den øvrige bestyrelse i DM Pensionist trak sig, et års tid efter at du blev valgt ind for første gang. Du er nu det eneste bestyrelsesmedlem. Hvad skete der?*

Da jeg kom ind i bestyrelsen, ville jeg gerne have noget fornyelse. Men alt, hvad jeg foreslog, blev stemt ned af de to øvrige bestyrelsesmedlemmer. Det begyndte at gå skævt, da jeg stillede spørgsmål til budgettet, som var uigennemskueligt.

Efter nogen tid modtog jeg et brev fra de to andre, hvori de skrev, at samarbejdet med mig ikke fungerede. Derfor havde de truffet beslutning om, at de ville bede mig trække mig fra bestyrelsen. Jeg tænkte over det et par timer og skrev tilbage: Jeg kan kun beklage, at I ikke vil samarbejde, og hvis I ikke vil det, må I trække jer selv. Det gjorde de så.

Hvad skal der ske for DM Pensionist nu?

Vi må slå en streg i sandet og lægge de gamle uoverensstemmelser bag os. Nu skal vi se på vores image og identitet: Hvordan bidrager vi konstruktivt til medlemmerne? Hvordan kan vi bidrage til fællesskabet?

Det handler blandt andet om at få ryddet op i strukturen og grundlaget for pensionistsektionen. Den nuværende har givet for meget anledning til polemik, misforståelser og en rigtig træls identitet.

Jeg har i tæt samarbejde med DM's ledelse og i dialog med de lokale afdelinger udviklet en ny gennemskuelig budgetmodel med en retfærdig fordelingsnøgle. De lokale afdelinger har nu hver deres budget, og så kan de vælge at gøre det, de vil, med pengene. Samtidig er de lokale afdelinger ved at få samme vedtægter, og de vil derved blive en integreret del af DM.

Tayo Lill Andreassen

- Født 1953 i Esbjerg. Bor i dag i Risskov i Aarhus.
- Cand.mag. i historie og samfund fra Aarhus Universitet.
- Har særligt arbejdet med EU-policy for Århus Amt/Region Midtjylland. Har opbygget EU-forskernetværk og står for koordinering af EU-forskningsprojekter.
- Har været TR i Århus Amt og Region Midt.
- Stiller op til europaparlamentsvalget i 2024 sammen med Niels Fuglsang, MEP for Socialdemokratiet i Region Midt.

Det lyder meget teknisk...

Ja, det er røvkedeligt. Men det er sindsygt vigtigt, at der er en god, transparent struktur og økonomi. Ellers ender bestyrelsesarbejdet med vuggestueslagsmål om, hvordan pengene skal fordeles mellem forskellige lokalafdelinger, og med tekniske spørgsmål om fx GDPR og forskellige vedtægter og uens navne. Nu kan vi fokusere på at udvikle noget stærkt indhold til medlemmerne.

Hvad er dit drømmescenarie? Hvad skal DM Pensionist tilbyde medlemmerne fremover?

Pensionistsektionen skal moderniseres – på linje med den forandring, DM har gennemgået under Camilla Gregersen. DM Pensionist har stået lidt uden for foreningen før – nu skal vi byde os til med konstruktive indspark til, hvordan vi kan være med til at støtte og udvikle DM.

Kan du klare alt det som ene kvinde i bestyrelsen?

Jeg ser med stor glæde frem til, at vi kan supplere bestyrelsen med medlemmer fra Kultur og Information, der fusionerer med DM snart. Jeg har selv nogle konkrete ideer til nye kulturelle og sociale aktiviteter – og ikke mindst hvordan vi udnytter de digitale muligheder – men jeg vil gerne vente med at lægge mig for meget fast på det konkrete. De skal også have mulighed for at komme ind og sætte dagsorden med fokus på 'mer' for fler'. ♣

Arrangementer, inspiraton og kurser i DM

Medlemsarrangementer, workshops og kurser

SEO Grundkursus

16. august 2023 – Online
27. september 2023 – Online

Sådan får du et kommunikationsjob

16. august 2023 – Aarhus
4. oktober 2023 – Online

Få styr på din pension

17. august 2023 – Online

Excel grundkursus

22. august 2023 – Online
12. oktober 2023 – Online

Aktivér din LinkedIn

23. august 2023 – Online
20. september 2023 – København

PowerPoint grundlæggende

24. august 2023 – Online

Klimaskepsis og antivaxxers

29. august 2023 – Online

Infografik

30. august 2023 – Online

En fremtid som projektleder

31. august 2023 – Online
29. september 2023 – København

Skriv en ansøgning der virker

4. september 2023 – Online

Styrk dig i rollen som sparringspartner for din ledelse

5. september 2023 – Online
19. september 2023 – Online
3. oktober 2023 – Online

Grafisk design

6. september 2023 – Online

En fremtid som frivilligkoordinator

6.+13. september 2023 – Online

Jobsøgnings-bootcamp

6. september 2023 – København

WordPress

11.-12. sept. 2023 – København

Den faciliterende projektleder

13.-14. sept 2023 – København

Den interne konsulent

14. september 2023 – Online

Veje til bæredygtig adfærd – filosofiske perspektiver

14. september 2023 – Online

En fremtid i konsulentbranchen

21. september 2023 – Aarhus
11. oktober 2023 – København

Tegn din fremtid

20. september 2023 – København

Ledelse – noget for dig?

21. september 2023 – Online

En fremtid som selvstændig

22. september 2023 – Aarhus
12. oktober 2023 – København

International Forfatterscene: Nej-klubben

2. oktober 2023 – København

International Forfatterscene: Paul Polman

12. oktober 2023 – København

Som medlem af DM har du adgang til inspiration, ny viden og efteruddannelse.

Her kan du se et udvalg af arrangementer i den kommende tid.

Den fulde liste finder du altid på dm.dk/kalender

Målrettede arrangementer

For offentligt ansatte

Konference for kommunalt ansatte – sammen skaber vi fremtidens arbejdsliv

31. august 2023 – Odense

Konference: Det offentlige embedsværk – faglighed under pres?

5. oktober 2023 – Kolding

For TR

Velkomstmøde for nye tillidsvalgte

21. august 2023 – Online
8. september 2023 – Online
13. oktober 2023 – Online
14. november 2023 – Online

Diplomuddannelse – Ledelse og forhandling

15.-17. august 2023 – Middelfart

Intro til TR-rollen

13.-14. sept. 2023 – Middelfart
21.-22. nov. 2023 – Middelfart

Organisation, Samarbejde og Trivsel

19.-20. sept. 2023 – Middelfart
1.-2. nov. 2023 – Middelfart

Årsmøde for tillidsvalgte

23.-24. nov. 2023 – Kolding

Forhandling og Løn

11.-12. okt. 2023 – Middelfart
6.-7. dec. 2023 – Middelfart

For ledere

Nye ledelses- og organiseringsformer

14. september 2023 – København
19. september 2023 – Aarhus

Bliv klædt på til dit første lederjob

28.-29. sept. 2023 – København

Fra kollega til leder

26. september 2023 – København
28. september 2023 – Aarhus

Hvordan bruger du personlighedstests til at styrke din ledelse?

25. oktober 2023 – Aarhus
1. november 2023 – København

Styrk dit personlige lederskab

3. november 2023 – Online
10. november 2023 – Online
17. november 2023 – Online

For selvstændige

Hvordan bruger du dit netværk til at udvikle din selvstændige forretning?

31. august 2023 – København

Brug tre adfærdsprincipper til at skrive

4. oktober 2023 – Online

Sådan bruger du copywriting til at overbevise

11. oktober 2023 – København

For BIO

Husdyrproduktionens BAT-mænd

11. august 2023 – Online

Pro-environmental behavior: make change

18. august 2023 – Online

Paulownia – verdens bedste klimatræ

24. august 2023 – Korsør

For pensionister

Besøg hos Sagnlandet Lejre

3. august 2023 – Lejre

Kunstnere på Christianshavn

15. august 2023 – København

Guidet tur til Stevns Klint

22. august 2023 – Stevns

Karmeliterklostret i Helsingør

29. august 2023 – Helsingør

For Maja er både eventyrskrivning og kommunikationsstrategier blevet en del af arbejdsdagen

Maja Rasmussen er ny kommunikationsansvarlig i appvirksomheden Natureventyr, der tilbyder familievenlige gåture i naturen. Her nyder hun, at arbejdsopgaverne veksler mellem hendes forskellige faglige interesser.

→ Lige nu er 27-årige Maja Rasmussen ved at skrive et eventyr. Det finder sted på en dansk strand og handler om vikinger og havets ægte skat – nemlig muslinger. Før har hun skrevet eventyr om en hund, der er på jagt efter sit kødben i en mose.

Eventyrene er dog ikke kun for egen glædes skyld. De er en del af hendes nye job hos appvirksomheden Natureventyr, der tilbyder gåture for børnefamilier i naturen, hvor man på turen følger et eventyr.

Hun er blevet ansat som ny kommunikationshøj, hvilket betyder, at hun står for arbejdet med virksomhedens kommunikationsstrategi og sociale medier, når hun ikke skriver eventyr eller inspicerer

nye naturområder, hvor en ny gåroute skal placeres.

Maja Rasmussen kendte godt til Natureventyr, før hun fik stillingen. Det var nemlig her, hun var i universitetspraktik, før hun i 2022 blev færdiguddannet med en kandidat i dansk med tilvalg i retorik, formidling og kommunikation.

»Da jeg søgte praktik, ville jeg gerne et sted hen, hvor jeg kunne kombinere mine interesser: Jeg havde ikke kun lyst til at skrive kreativt, og jeg ville ikke kun arbejde med kommunikation«, forklarer Maja Rasmussen, som var heldig, at Natureventyr indfriele det ønske.

Vekslingen mellem det kreative og det klassisk kommunikative blev også en af

grundene til, at hun søgte tilbage mod Natureventyr, da hun blev færdig med studierne. Og faktisk er hun den første ansatte i firmaet, der ikke er en del af founderteamet.

Det passer hende også perfekt, at virksomheden ikke er den største. Det giver nemlig en særlig fællesskabsfølelse, som hun ikke tror opstår på samme måde i et større kommunikationsbureau:

»Jeg kan godt lide den tættere relation til kollegerne, men egentlig også til virksomheden i sig selv, fordi vi alle er nødt til at tage ejerskab over den. Det gør, at vi er sammen om at lykkes med hele virksomheden og ikke bare en ny opgave.«

Nyt job

Flere gange om ugen opdateres **akademikerjob.dk** med nye og relevante akademikerjobs. Vi har udvalgt et par af de nyeste her og du kan gå ind på hjemmesiden og indtaste quicknummeret i søgefeltet for at læse mere om stillingerne.

Når du alligevel er på akademikerjob.dk så tag et kig på de mange andre spændende jobs der ligger der og husk også at oprette en jobagent. Så får du automatisk besked næste gang der er et job som er særligt relevant for dig.

Brug for en ny kollega?

Så husk at DM tilbyder en række forskellige jobløsninger. Du kan f.eks. annoncere i DM Akademikerbladet og herved komme i kontakt med de 82.000 læsere (ifl. Gallup) eller du kan indrykke en annonce på **akademikerjob.dk** som hver måned besøges af 25.000 brugere.

Send os en mail på **ajob@dmfnet.dk** eller ring 7022 4088 for at høre mere om dine muligheder.

Udvalgte jobs

Erfaren fundraiser og netværksorienteret projektleder for det virtuelle ambulatorium

Storkøbenhavn

Novavi

Ansøgningsfrist: 11. juni 2023

Quicknr.: **84772216**

Kan du sprog og vil du være med til at modvirke ekstremisme i Danmark?

Allerød, Nordsjælland

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Ansøgningsfrist: 11. juni 2023

Quicknr.: **84781852**

NAD PhD Programme

København

Neuroscience Academy Denmark (NAD)

Ansøgningsfrist: 11. august 2023

Quicknr.: **84781926**

5% i rente på Lån & Spars studiekonto

5%
på din
studiekonto

Alt tæller, når du er på SU

Som medlem af DM ejer du Lån & Spar. Derfor får du 5% i rente på Danmarks bedste studiekonto. Samtidig får du fagrelevant rådgivning, fordi vi kender dig og dine medstuderendes lønforhold og jobudsigter bedre end de fleste. Lægger du vægt på bæredygtige produkter og ansvarlighed, kan du altid få en status i vores årlige bæredygtighedsrapport. Og så kan du i øvrigt beholde fordelene ved studiekontoen i 3 år efter, du er færdig.

Se alle dine fordele på studiekonto.dk.
Ellers send en mail til studiekonto@lsb.dk
eller ring på **3378 1952** og book et møde.

For at få Danmarks bedste studiekonto skal du samle hele din privatøkonomi hos Lån & Spar og være medlem af DM. Du får 5% i rente på de første 20.000 kr. – derefter 1%. Du får studiekontoen på baggrund af en almindelig kreditvurdering.

Du kan have studiekontoen i op til 3 år efter endt uddannelse. Alle rentesatser er variable og gældende pr. 13. juni 2023.

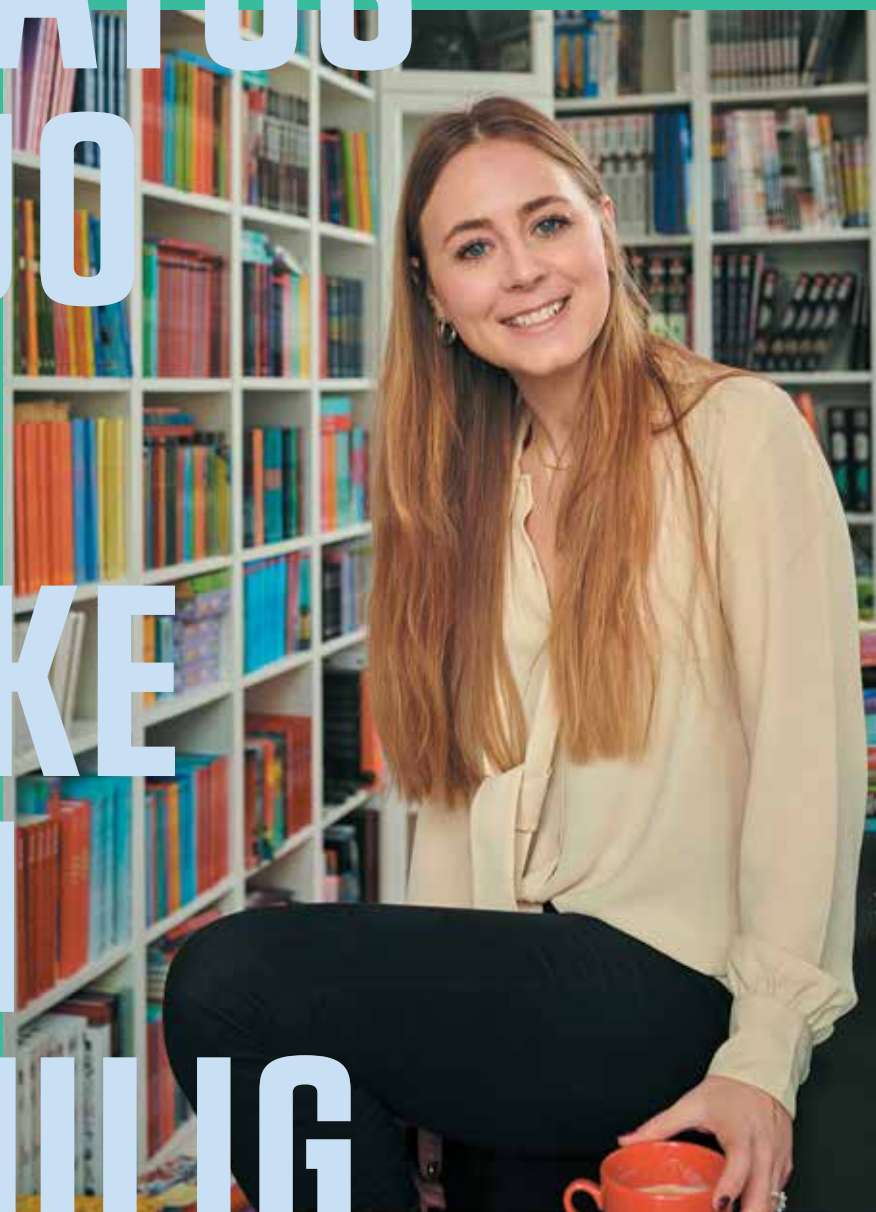
Ring **3378 1952** – eller gå på studiekonto.dk og se mere.

Vælg en Studiekonto hos Lån & Spar og få det hele med:

- 5% i rente på de første 20.000 kr.
- Kassekredit på op til 50.000 kr.
- Visa/Dankort og Mastercard med samme pinkode
- StudieOpsparing med 1% i rente
- Gebyrfri hverdag, når du hæver eller veksler
- Søg studiekontoen i Lån & Spars mobilbank. Log ind med MitID – så er du klar til at søge.

Lån & Spar

STATUS QUO ER IKKE EN MULIG HED

*"HD-uddannelsen er efter min bedste overbevisning et rigtigt godt supplement til alle med en ikke-økonomisk højere uddannelse, hvis man vil lidt mere."
- Amalie Karnøe, Strategisk forretningsudvikler hos Lindhardt og Ringhof.*

Med 10 HD2-specialiseringer tilbyder CBS HD efteruddannelser for næsten alle fagligheder. Begynd din rejse på CBS HD til august.

Læs mere på hd.cbs.dk